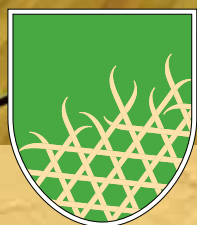

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

118/ XXI, maj – junij 2019

Glasilo občine Sodražica

junij

Sodnaško poletje

avgust

1. 6. 2019

Kapelica Na Pesku

KONCERT MARIJINIH PESMI

(Društvo prijateljev glasbe Sodražica, Samoiniciativni odbor za kapelico, Vokalna skupina Koral)

Koncert Marijinih pesmi in predstavitev knjige »Kapelica Lurške Matere božje Na Pesku«

1. 6. 2019

Športno igrišče Sodražica

VAMPIJADA

(Turistično društvo Sodražica)

Tekmovanje v kuhanju govejih vampov.

22. 6. 2019

Župnijska cerkev v Sodražici in park nasproti trga v Sodražici

OB DNEVU DRŽAVNOSTI

(Občina Sodražica)

Ob praznovanju dneva državnosti bo potekala maša za domovino in prireditev s kulturnim programom učencev OŠ Sodražica in Vokalne skupine Koral, slavnostni govornik bo podpredsednik državnega zbora Jože Tanko.

24. 6. 2019

Športna dvorana Sodražica

SLOVESNOST OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA IN V POČASTITEV DNEVA DRŽAVNOSTI

(Osnovna šola dr. Ivana Prijatelja Sodražica)

Od 28. do 30.6.2019

Sodražica

PSOGLAVSKI DNEVI 2019

(Turistično društvo Sodražica, Občina Sodražica)

Petek - PSOGLAVSKA NOČ

(v organizaciji gasilskih društev)

Sobota - DAN ŠPORTA IN VEČER

NA TRGU (v organizaciji športnih društev, MKS in Tamburaškega orkestra Sodražica)

Nedelja - TRŽNI DAN

Prikaz izdelovanja domačih obrti s kulturnim programom in uvodnim pozdravom župana Občine Sodražica mag. Blaža Milavca ter govorom slavnostnega govornika ministra za javno upravo Rudija Medveda. V popoldanskih urah bo sledila zabava s Poskočnimi muzikanti.

29. 6. 2019

Balinišče Sodražica

ŽENSKI TURNIR

(Balinarski klub Sodražica)

Baliranje povabljenih ekip.

29. 6. 2019

Odbojkarsko igrišče v Sodražici

TURNIR V ODBOJKI NA MIVKI

(Športno društvo Sodražica)

Turnir mešanih dvojok oz. trojk.

30. 6. 2019

Avla OŠ Sodražica

REZBARSKA RAZSTAVA SAMOUKA DRAGA KOŠIRJA

(Klub harmonikarjev Urška)

Razstava rezbarskih izdelkov in nastop kluba.

julij

21. 7. 2019

Župnijska cerkev v Sodražici

MAGDALENIN VEČER

(Občina Sodražica)

Koncert Mance Izmajlove.

7. 7. ali 14. 7. 2019

(odvisno od vremena)

Ribnik Smrekovec

RIBIŠKO TEKMOVANJE

(Ribiški revir Sodražica)

Tekmovanje v lovu krapa.

julij, avgust 2019

Asfaltno igrišče ob športni dvorani

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU 2019

(Klub malega nogometa Sodražica)

Liga v futsalu med domačimi in ekipami iz okolice ob torkih in petkih.

avgust 2019

Asfaltno igrišče ob športni dvorani

POKAL OBČINE SODRAŽICA

(Klub malega nogometa Sodražica)

Pokalno tekmovanje v futsalu.

4. 8. 2019

Letni vrt gostilne Urška v Zamostcu

27. TEKMOVANJE HARMONIKARJEV URŠKA

(Klub harmonikarjev Urška)

Predizbor za Ljubečno, druženje harmonikarjev.

15. 8. 2019

Cerkev sv. Marije Vnebovzete pri Novi Štifti

VELIKA MAŠA PRI NOVI ŠTIFTI

(Franciškanski samostan Nova Štifta)

15. 8. 2019

Balinišče Sodražica

PSOGLAVSKI TURNIR

(Balinarski klub Sodražica)

Baliranje povabljenih ekip.

18. 8. ali 25. 8. 2019

(odvisno od vremena)

Ribnik Smrekovec

RIBIŠKI PIKNIK

(Ribiški revir Sodražica)

Od 19. do 25. 8. 2019

Župnišče v Sodražici

ORATORIJ

(Klub Kresnička)

Počitniško druženje otrok, mladine z versko vsebino.

9. 8. / 16. 8. / 23. 8. 2019

Dvorišče OŠ Sodražica

KINO VEČERI POD ZVEZDAMI

(Mladinski klub Sodražica)

Brezplačen ogled filma pod zvezdami. Poskrbljeno bo tudi za prigrizke in pijačo.

VSEBINA

- 4 ŽUPANOVA STRAN**
Kako skrbimo za okolje?
- 5 AKTUALNO**
O čem vse so razpravljali svetniki
Tanko odkrito o migrantih
- 8 PSOGLAVSKI DNEVI**
Vabljeni na raznolike prireditve
- 9 ZNAMENITI SODRAŽANI**
Zasluge Franceta Pirca
- 11 NAŠI ODNOSI**
Spregovoriti o sebi terja pogum
- 12 ŠOLA / VRTEC**
Drugačna delovna sobota
Praznovali pomlad
Obisk pisateljice
Levčki v šolo
- 15 DRUŠTVO UPOKOJENCEV**
Za varnost v cestnem prometu
Alojzovih 90
- 16 KUHAJMO SKUPAJ**
Poletni recepti Sonje in Marjana
- 18 NAŠE ZDRAVJE**
Aktivnosti društva Zdrav.si
Zdravila – otroci – starši
- 20 ŠPORT**
Extremovi državni prvaki
Uspehi Siborja
- 23 OD TU IN TAM**
Zgodovinsko odkritje in obujanje
starih običajev v Žimaricah
- 24 ŽUPNIJA**
Srečanje salezijancev
Dejavnosti animatorjev
- 26 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE**
Poletna knjižna bera

Foto na naslovnici: Matjaž Klevže,
Extremovi državni prvaki

OGENJ POLETJA

PIŠE: NINA PIRC VOVČKO, UREDNICA

Saj veste, da mamice rade poklepetamo o otrocih. Te dni beseda pogosto nanese na to, kako zelo pozno so naši malčki začeli hoditi spat in kako jih kar razganja od energije. Ko gledamo nekoliko večje šolarje, pa obujamo spomine, kako tudi mi proti koncu pomladi in na začetku poletja nismo več zdržali pri miru, kako je bila šolska snov vedno bolj odveč in so nas noge kar same odnašale ven, na prosto, na prostost. Zdaj, ko smo (končno) dočakali preboj sonca, je prekipevanje vsega živega toliko bolj očitno.

Res, poletje je tu. Sonce sije z vso močjo, vsa bujna narava in z njo mi, njeni otroci, smo na višku energije, moči in ustvarjalnosti. Upiranje nima smisla, ždenje v zaprtih prostorih tudi ne, modro ravna le tisti, ki sprejema spremembe poletja, ki se pusti prevetriti poletnim vetrovom in se prepušča v zaupanju, da ga bodo sončni plameni prežarili, da se ga bo dotaknil poletni ogenj in ga vodil po poteh, na katerih dozorevajo jagode, želje in načrti.

A soncu na nebu, in tistemu v nas, ni vedno enostavno zaupati. Bojimo se, da nas ne bi opeklo. Včasih smo tako utrujeni, da nam je popolnoma vseeno. Včasih imamo polno glavo skrbi in ga niti ne opazimo. Včasih ga zakrije nevihta. A sonce je vedno tu. Sije na naše strahove, dvome in pomisleke. Sije na našo utrujenost in brezbržnost. Sije za oblaki. Sije v megli, viharjih in nevihtah.

In sonce se vedno vrne. Poleti njegova toplota in svetloba dajeta bujnost cvetju in sladkost sadju, nas pa njegovi vztrajni plameni vabijo, da prisluhnemo tudi ognju v svojem srcu. Poletje je čas prav za to, saj se ustaljeni ritem življenja postavi na glavo, marsikje naletimo na zaprta vrata, odhajamo na dopuste, dalj časa preživimo zunaj in se lotevamo stvari, za katere čez leto morda nismo našli časa. Stvari, ki so nam pomembne in smo si jih želeli narediti, ker nas razveseljujejo in navdihujejo.

Za navdih ali spodbudo tega poletja vam za konec podarjam misel A. Rebule, ki se me vsakokrat močno dotakne: »Ne delaj zato, da bo narejeno. Delaj zato, da bo ljubljeno.« Želim vam srčno in sončno poletje ter veliko vere v sonce, tudi kadar ga ni na obzorju.

P. S. V tokratnem Suhorobarju med številnimi vabili in najavami najdete bogat koledar prireditev, ki se bodo čez poletje zvrstile v naši Sodraški dolini. Tudi te so odraz poletnega ognja, ki navdihuje in žene organizatorje, razveseljuje in greje pa lahko vse nas, ki se jih bomo udeležili. Dobrodošli, da izberete kaj zase!

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **22. julij 2019**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:

suhorobar@gmail.com

Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

ZELENO ZAŽELENO

PIŠE: BLAŽ MILAVEC, ŽUPAN

V letošnje poletje smo vstopili po deževni pomladi, ki je vsaj v majskem delu spominjala na vreme z območij, kjer je monsunsko podnebje. Ali je to že del sprememb, ki jih zlovesče napovedujejo, ali zgolj slučaj, se bo videlo čez čas. Verjetno je vse večja okoljska angažiranost tudi posledica trendovskega vpliva vsaj dela zahodnih elit in intelektualnih srenj in je biti v tem kontekstu dvomljivec glede okoljskih sprememb tvegano, da nisi okarakteriziran kot neotesan in neumen. A je žal težko spregledati, da se spremembe dogajajo tako v naravi kakor v družbi. Da bo nekaj treba narediti drugače v našem odnosu do narave in okolja, nas danes poleg mnogih strokovnjakov opozarja že mladina. Ker gre za zelo kompleksno vprašanje, na katerega se podajajo različni, velikokrat tudi nasprotujoči si odgovori, hitrih in enostavnih rešitev najbrž ne bomo kmalu dočakali. Kljub temu da smo priložnosti za mil in neboleč prehod k čistejšemu okolju verjetno že zamudili, ni še vse izgubljeno. Končno se spreminja tudi zavest ljudi. Počasi, a po mojem mnenju zagotovo. K temu bomo prej ali slej prisiljeni, če ne mi, pa naslednje generacije, ki jim bomo zapustili ne ravno zgledno dediščino. Zato je dobro, predvsem pa pametno, da se začnemo kot družba do te problematike vesti bolj odgovorno in zrelo. A to terja napor in odrekanje ter marsikatero spremembo. Največjo odgovornost zagotovo nosijo velika gospodarstva in multinacionalke ter svetovna politika. A tudi vsak posameznik na svojem domačem področju. Spreminjanje zavesti se torej začne pri vsakem posamezniku, zato so to edina prava vrata na poti potrebnih sprememb. Vsi se moramo najprej pri sebi odločiti za to, potem se bomo tudi lažje odločili kot družba. Zavedati se moramo, da se spremembe začnejo z majhnimi koraki, kot je npr. pravilno odlaganje odpadkov. Čudno je namreč, da npr. mladi demonstrirajo na ulicah za spremembo okoljske politike, domov grede pa brezbrizno odmetavajo plastenke iz avtomobilov.

Sodobno življenje bistveno bolj definira naš vsakdan kot nekoč, zato se bomo težko odpovedovali udobju in dobrinam, ki nam jih prinaša in brez česar si sploh ne moremo predstavljati življenja. A ravno to je izziv današnjega časa: Koliko od tega zares potrebujemo, koliko od tega, kar res potrebujemo, lahko nadomestimo z okolju prijaznimi oz. z manj za okolje obremenjujočimi stvarmi? Ta izziv terja naš odgovor, odgovor družbe kot celotne civilizacije, odgovor družbe kot skupnosti držav razvitega sveta, odgovor družbe kot znanosti in visokih tehnologij, odgovor družbe v svojih domačih okoljih. A pri tem moramo biti pošteni: če se ne želimo odpovedati pri gradnji svojih lastnih hiš npr. izolacijskim materialom zaradi varčevanja z energijo, kar je, paradoksalno, tudi prispevek k ohranjanju narave in okolja, potem smo dvojni pri zahtevah, da je proizvodnja teh istih materialov nezaželeno (problem povzročanja emisij hrupa in smrada je drugo vprašanje, predvsem pa odraz občutka družbene (ne)odgovornosti povzročiteljev). Večina med nami bo težko naredila velike korake na poti sprememb, bo pa z majhnimi koraki lahko vzpodbudila večje korake celotne družbe. Že če pri svojem vsakdanjem prehranjevanju, namesto da vse kupimo v trgovskih centrih, raje kaj pridelamo sami ali kupimo pri bližnjem kmetu, je to že neki korak v pravo smer. Prav tako, če namesto izdelkov iz različnih umetnih materialov iz Kitajske raje kupimo izdelke naše suhe robe, pri čemer podpremo tudi domačo obrt in rokodelstvo.

Tudi na Občini želimo slediti zgledom izboljšanja vpliva na okolje. Zavedamo se pomembnosti tega vprašanja in želimo de-

lati korake v smeri čistejšega, trajnostno naravnega in s tem tudi bolj naravi in ljudem prijaznega okolja. Žal v veliko primerih ni vse ali je zelo malo odvisno le od nas. Na mnogo področjih ima pristojnosti za urejanje tega država ali celo Evropska unija. Pa vendarle smo vsaj delno odgovorni tudi mi. Največja skrb, ki smo jo namenili temu vprašanju, je namenjena okoljski infrastrukturi (kanalizacije s čistilnimi napravami, vodovodi, sistem ločenega zbiranja odpadkov itd.), ki jo glede na razpoložljiva sredstva že desetletje postopno, a vztrajno gradimo. Poleg tega občina preko subvencij omogoča tudi podporo pri nakupu individualnih čistilnih naprav, kjer ni javne kanalizacije. Tudi na energetskem področju sledimo novim, sprejemljivejšim rešitvam. Že pred časom smo omogočili postavitve sončnih elektrarn na strehi šole in nove športne dvorane ter izpeljali projekt daljinskega ogrevanja na lesno biomaso. Izvedli smo energetske sanacije javne razsvetljave, kjer smo uspeli bistveno zmanjšati porabljen električno energijo ter energetske sanacije objektov OŠ, kjer se je zmanjšala poraba toplotne energije. Preko razpisa Eko sklada smo pridobili sredstva za postavitve električnih polnilnic. V prihodnje načrtujemo, da bi vsaj nekatere delovne stroje oz. vozila namesto fosilnih goriv poganjala električna energija. Upamo, da bomo lahko v bližnji prihodnosti glede tega še napredovali. Zlasti nam je ob tem izziv urediti vprašanja prevozov za določene ranljive skupine naših občank in občanov. Preko pridobitve sredstev za nakup vozila na električni pogon (naša občina za razliko od večine drugih nima lastnega vozila, z izjemo komunalnega tovornjaka) bi lahko organizirali prevoze za upokojeince in invalide po zgledu projekta Moj sofer ali prostofer. Tako bi poleg okoljske note poudarili tudi socialno.

Večina od naštetega ne predstavlja revolucionarnih sprememb, ampak majhne korake v smeri izboljševanja stanja naše narave in okolja, kjer živimo. Trenutno (še) niso potrebni radikalni ukrepi, če bomo resno in dosledno pristopili k odpravljanju najpomembnejših vzrokov onesnaževanja. Ne vemo pa, kako bo v prihodnje. Iskreno upam, da se bomo skrajnim rešitvam uspeli izogniti, saj so te ne samo nezaželene, ampak imajo za posledico, podobno kot močna zdravila, preveč stranskih in drugih neželjenosti ter učinkov, da je potem cena dejansko zelo visoka oz. previsoka.

VOŠČILO

Od Prekmurja pa do morja,
od Krke pa do Triglava
čarobna je dežela ta,
tu smo mi doma.

(Z. Turk: druga kitica pesmi Slovenija je najlepši cvet)

Občankam in občanom
ob dnevu državnosti
želim lepo praznovanje.

Blaž Milavec, župan

S SEJE OBČINSKEGA SVETA

PIŠE: DARJA VETRIH, FOTO: FREEPIK, MARKO BURGER

Spremembe cen in imenovanje vaških odborov

Občinski svet Občine Sodražica se je v četrtek, 25. 4. 2019, sestal na 4. redni seji. Pred svetniki je bilo kar 15 točk dnevnega reda. Na prvem delu seje so bili prisotni trije zunanji poročevalci, in sicer Marija Ajdič Francelj, vodja MIR, Toni Vidmar, vodja policijskega okoliša PP Ribnica, ter Bojan Trdan, direktor Komunale Ribnica. Svetniki so se tako uvodoma seznanili z letnima poročiloma Medobčinskega inšpektorata in redarstva ter Policijske postaje Ribnica za leto 2018. V nadaljevanju so obravnavali in sprejeli spremembe cen na področju komunalne odpadne vode in določenih vrst komunalnih odpadkov ter cen programov sodraškega vrtca. Obravnavali in sprejeli so tudi Zaključni račun Občine Sodražica za leto 2018, po skrajšanem postopku spremembe Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom Ribnica, v 1. obravnavi pa še Odlok o turistični taksi v Občini Sodražica. Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so bili imenovani vaški odbori ter oblikovano mnenje k imenovanju ravnatelja oz. ravnateljice Glasbene šole Ribnica.

Zaključni račun Občine Sodražica

Župan je predstavil Zaključni račun Občine Sodražica za leto 2018. Uvodoma je pojasnil, da se je preteklo leto v finančnem smislu zaključilo v načrtovanih okvirih, kot so bili določeni z rebalansiranim veljavnim proračunom. Občina Sodražica je tako leto 2018 zaključila v višini 3.054.145 evrov na strani prihodkov in 3.112.678 evrov na strani odhodkov. Proračunski (tekoči) primanjkljaj v višini 58.533 evrov, ki je bil sicer načrtovan, je bil pokrit s sredstvi, ki so bila prenesena iz preteklih let, ter s pridobljenimi povratnimi sredstvi iz razpisa države za sofinanciranje občinskih investicij (namensko porabljena sredstva za SORIKO) na podlagi 23. člena Zakona o financiranju občin.

Ob robu predstavitve zaključnega računa je župan občinski svet seznanil, da je morala občina ob koncu preteklega leta tekoče likvidnostno posojilo konvertirati v kratkoročno zaradi zamude refundacije evropskih sofinancerskih sredstev s strani države, za kar je občina pridobila tudi soglasje finančnega ministrstva. Na začetku letošnjega leta je bila refundacija že realizirana, s čimer je bilo plačano tudi kratkoročno posojilo.

Sklep o cenah storitev čiščenja in odvajanja komunalne odpadne vode na območju občine Sodražica

Glavni razlog za dvig cen je verižni odziv, saj ga pogojuje oz. narekuje bistven porast nekaterih cen, kot npr. elektrike ter oddaje odpadkov, ki nastajajo na čistilnih napravah. Spreminjata se cena storitve čiščenja komunalne odpadne vode, in sicer za 0,0647 EUR brez DDV/m³ porabljene pitne vode, in cena storitve odvajanja komunalne odpadne vode, in sicer za 0,0595 EUR brez DDV/m³. Cena čiščenja komunalne odpadne vode tako po novem znaša 0,6958 EUR brez DDV/m³ porabljene pitne vode, cena odvajanja komunalne odpadne vode pa 0,2003 EUR brez DDV/m³ porabljene pitne vode. Navedene cene se uporabljajo od 1. 4. 2019.

Sklep o določitvi cen storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov

S sprejetim sklepom se spreminja cena le za uporabnike odvoza bioloških odpadkov, in sicer nova cena znaša 0,1495 EUR/kg brez DDV, količinska obračunska mera pa se nanaša na velikost zabojnika. Razlog za dvig cen je spremenjena cena kompostiranja, ki jo sprejme koncesionar, v našem primeru Snaga. Nove cene se uporabljajo od 1. 5. 2019.

Sklep o ceni programov vrtca

Glavni razlog za spremembo cene so višji stroški dela, ki so posledica napredovanja zaposlenih v višji plačni razred, dviga minimalne plače, višjega regresa za letni dopust, višje premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, odpravnin ob upokojitvi. V zadnjem letu je namreč prišlo do bistvenih sprememb v plačnem sistemu zaposlenih v javnem sektorju. Stroški dela predstavljajo pribl. 80 % cene programa. Cena se spreminja s 1. 5. 2019. Za otroke 1. starostne skupine bo cena po novem znašala 472 EUR (8,5-odstotni porast cene), za otroke 2. starostne skupine pa 404 EUR (3,5-odstotni porast cene). Starši v povprečju plačujejo 30 % cene programov vrtca, razliko pa krije občina.

Odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Zdravstveni dom dr. Janeza Oražma Ribnica

Občine ustanoviteljice želijo s spremembo Odloka razširiti možnost kandidiranja za direktorja Zdravstvenega doma Ribnica. Do sedaj je bil namreč v Odloku naveden pogoj, da mora imeti direktor visoko strokovno izobrazbo ustrezne zdravstvene smeri, po novem pa se, skladno z Zakonom o zdravstveni dejavnosti, razširja možnost na ostale smeri izobrazbe visoke stopnje. Naslednji razpis za direktorja Zdravstvenega doma Ribnica bo torej izveden že na podlagi novih določil Odloka, in sicer takoj, ko bodo stopili v veljavo vsi potrebni akti.

Odlok o turistični taksi v občini Sodražica

Leta 2018 je bil sprejet nov zakon o spodbujanju razvoja turizma, ki je podlaga za določanje turistične takse. Zaznavamo, da se posamezniki zanimajo za možnosti oddajanja svojih prostorov v turistične namene, in ocenjujemo, da območje občine ima potencial za razvoj turizma, vključno z razvojem turističnih nastanitvenih kapacitet. Od 1. 1. 2019 se na območju Republike Slovenije poleg turistične takse, ki je prihodek občinskega proračuna, obračunava tudi promocijska taksa, ki znaša 25 % turistične takse in je prihodek države. Občine v bližnji okolici so odloke o turističnih taksah že uskladile z veljavno zakonodajo, Občina Sodražica pa se je s svojim predlogom o višini turistične takse približala sosednjim občinam in v predlaganem odloku tako znaša turistična taksa na območju občine Sodražica 1,20 EUR, skupaj s promocijsko takso pa bi taksa znašala 1,50 EUR za nočitev. O višini takse bodo svetniki še razpravljali na resornih odborih, Odlok pa je bil po obravnavi dan tudi v javno obravnavo.

Imenovanje vaških oborov

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je skladno z odlokom objavila javni poziv za zbiranje predlogov za imenovanje v vaške odbore, ki je bil objavljen od 28. 1. 2019 do 15. 3. 2019. Na podlagi predlogov in skladno z določbami Odloka o vaških odborih je občinski svet imenoval vseh devet vaških odborov za mandatno obdobje 2018–2022 v naslednjih sestavah: v vaški odbor Globel: David Janež, Anton Košir in Mirko Oražem; v vaški odbor Podklanec: Janez Košmrlj, Danica Palčič in Mihael Šega; v vaški odbor Gora: Miloš Antončič, Drago Arko, Ludvik Arko, Janko Gornik in Peter Levstek; v vaški odbor Lipovšica: Jože Arko, Milan Arko, Ludvik Debeljak, Jože Kordiš in Andrej Pintar; v vaški odbor Zamostec: Srečko Benčina, Dominik Kovačič, Janez Kožar, Marta Mihelič in Peter Pakiž; v vaški odbor Vinice: Alojz Pintar, Egidij Prijatelj in Draško Vidovič; v vaški odbor Zapotok: Janko Kožar, Vladislav Lušin, Matija Puželj in Anton Tanko; v vaški odbor Žimarice: Branko Benčina, Ivo Gornik, Hinko Klun in Bojan Kovačič; v krajevni odbor Sodražica: Branka Gornik, Miha Mihelič, Janez Mihelič, Franci Oražem, Metod Pucelj, Franc Vesel in Tomaž Vesel.

Podaja mnenja k imenovanju ravnatelja/ravnateljice Glasbene šole Ribnica

Glede na to, da je Svet zavoda Glasbene šole Ribnica jeseni 2018 predčasno razrešil s položaja ravnateljico Glasbene šole Ribnica, je bila Občina Sodražica kot soustanoviteljica Glasbene šole pozvana k podaji mnenja o kandidatih, ki sta se prijavila na razpis za delovno mesto ravnatelja Glasbene šole Ribnica. Kandidirala sta razrešena ravnateljica in sedanji vršilec dolžnosti ravnatelja Glasbene šole.

Glede na to, da je bil postopek izbire ravnatelja izveden zaradi razrešitve prejšnje ravnateljice, ki so ji bile očitane določene nepravilnosti pri delu, občinskemu svetu poleg tega ni jasno, ali so bili postopki razrešitve izpeljani povsem v skladu z zakonom, je bil sprejet sklep, da občinski svet v tem trenutku težko objektivno presoja, kolikšna je odgovornost obeh kandidatov za nastalo situacijo v Glasbeni šoli Ribnica, ter da v tem primeru ni možno podati pozitivnega mnenja za nobenega prijavljenega kandidata.

Ob koncu so svetniki obravnavali še predloge na področju premoženjskopravnih zadev.

Vabimo vas na otvoritev investicije **POLNILNICE ZA ELEKTRIČNA VOZILA V SODRAŽICI**

Prireditev bo v petek, **28. junija 2019**,
ob **12. uri** na parkirišču osnovne šole.
Vabljeni!

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec

OBVESTILO O PRODAJI NEPREMIČNIN

Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica,
obvešča, da je na spletni strani www.sodrazica.si in v Ur.
l. RS z dne 14. 6. 2019 objavljen

JAVNI RAZPIS ZA PRODAJO NEPREMIČNIN Z JAVNIM ZBIRANJEM PONUDB

Predmet prodaje so:

- Nepremičnina A: parc. št. 2087/180 v izmeri 784 m² in parc. št. 2087/110 v izmeri 222 m², obe k. o. 1619 – Sodražica, ki se prodajata kot zaključena celota.
- Nepremičnina B: parc. št. 2087/154 v izmeri 760 m² in parc. št. 2087/164 v izmeri 118 m², obe k. o. 1619 – Sodražica, ki se prodajata kot zaključena celota.
- Nepremičnina C: parc. št. 2087/184 v izmeri 912 m², k. o. 1619 – Sodražica.

Rok za oddajo ponudb je **5. julij 2019 do 10. ure**,
odpiranje prispelih ponudb pa bo ob 10.15.

Dodatne informacije lahko zainteresirani ponudniki
dobijo na tel. št. (01) 836 60 75 oz. v razglasnem delu
Uradnega lista RS z dne 14. 6. 2019 in na spletni strani
www.sodrazica.si, kjer je objavljen celoten razpis skupaj
z razpisno dokumentacijo.

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec l.r.

Občina Sodražica
vabi na
**PRAZNOVANJE DNEVA
DRŽAVNOSTI**

Slovesna sveta maša bo v **soboto, 22. junija 2019,**
ob 19. uri v župnijski cerkvi
svete Marije Magdalene v Sodražici.

Sledila bo slovesnost pri spominskem obeležju
osamosvojitve Slovenije v parku nasproti trga v
Sodražici, kjer bo zbrane nagovoril podpredsednik
državnega zbora, g. Jože Tanko.

Prireditve bodo obogatili učenci
OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica
in Vokalna skupina Koral.

Lepo povabljeni!

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec

Občina Sodražica
vabi na

**MAGDALENIN
VEČER**

Koncert, ki ga bo s petjem
obogatila
Manca Izmajlova, bo v
nedeljo, 21. julija 2019, ob
19.30 v župnijski cerkvi svete
Marije Magdalene v Sodražici.

Lepo vabljeni!

Župan Občine Sodražica
mag. Blaž Milavec

NEZAVAROVANA JUŽNA MEJA SLOVENIJE

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC SDS, PODPRESEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

Ljudem na južni meji prekipeva, saj se počutijo čedalje bolj ogroženi zaradi »turških vpadov«. Ilegalci prosto in nenadzorovano vstopajo na slovensko ozemlje, vdirajo v objekte, jih uničujejo in požigajo, ogrožajo življenja mirnih prebivalcev, prinašajo nalezljive bolezni, za sabo pa puščajo kupe nesnage. Življenje postaja čedalje bolj nezno in nevarno in ljudje se čedalje bolj soočajo s težavami, na katere v SDS opozarjamo že od začetka vdiranja ilegalnih, izrazito protikatoliško nastrojenih migrantov iz izključno muslimanskih držav.

Čeprav ima Slovenija na meji s Hrvaško t. i. šengensko mejo, na kateri so vstopne in izstopne točke točno določene in na kateri veljajo posebni režimi nadzora, smo priča čedalje večjim vpadom ilegalcev na območje naše države, ki se dogajajo na prostranih nevarovanih delih južne meje, predvsem na goratem območju med Belo krajino in Istro. Letos (do konca aprila) jih je na slovensko ozemlje nezakonito vdrlo okrog 4000, trikrat več kot lani. Po ocenah varnostnih strokovnjakov predstavlja to število le tretjino vseh ilegalnih migrantov, kar z drugimi besedami pomeni, da je teh krepko več kot 12.000 – za eno kar veliko slovensko mesto ali občino.

Kljub temu da se s tem problemom soočamo že več kot dve leti, pa slovenska – prejšnja Cerarjeva in sedanja Šarčeva – leva oblast ni storila ničesar, da bi zavarovala našo južno mejo in aktivno preprečevala takšne »turške vpade«.

Krivo bi bilo dolžiti policijo ali vojsko, da ne stori ničesar. Oba varnostna sistema države delata tisto, kar jim je naloženo in naročeno, in to počneta tam, kjer jima je zaukazano. Poostrena kontrola na mejnih prehodih za zakonite »prehodnike« meje najbrž ni toliko pomembna in potrebna, kot je potrebna na širnih predelih južne meje, kjer na pet, deset ali celo več kilometrov ni prav nobene varnostne enote. Ne policijske, še manj vojaške.

Policija sicer razkrite migrante v notranjosti meje polovi in jih pripelje v zbirne centre »odprtih vrat«, kjer jih popišejo, preoblečejo in nahranijo po halal režimu. Ti migranti se potem prosto gibljejo in ponavadi kmalu brez sledu izginejo. Nihče od njih ni v priporu do zaključka postopka izгона. Kako drugače se ravna s temi ilegalci kot s slovenskimi državljani, ko se znajdejo v podobni situaciji.

Žal te trume na svoji poti onesnažujejo okolje, uničujejo premoženje naših državljanov, za katerega noče nihče poplačati škode. Predvsem pa predstavljajo varnostno grožnjo vsem, na katere naletijo na poti. Nedavno se je na območju Bele krajine zgodila ugrabitev ostarelega kmeta, ki je nič hudega sluteč delal v vinogradu. Mimogrede so ga še okradli. Po čudežu je ostal živ, čeprav so zvezanega bog ve kje peljali vse do meje z Italijo. Nihče od nas si ni predstavljal, da se bo še kdaj ponovilo, da bomo živeli v strahu na svojih domovih.

A prav to se dogaja. Vlada Mira Cerarja ni storila ničesar, da bi preprečila ilegalne prestopne meje, še več, spregledala je celo vrsto ukrepov, s katerimi je omogočila, da je slovensko mejo organizirano prestopilo okrog 500.000 ilegalcev, kar predstavlja četrtno prebivalstva Slovenije. Vlada Marjana Šarca pa tudi ni nič boljša, saj prav tako opravlja prevozne in oskrbovalne storitve za migrante.

Prav tako ni znano, da bi varnostni organi prijeli kogar koli, ki sodeluje pri organiziranju ilegalnih prehodov slovenske meje, kaj šele da bi bil obsojen. Nekatere nevladne organizacije, ki se ukvarjajo s pokrivanjem ali so celo organizatorice migracij, so sofinancirane iz državnega proračuna. Vlada jih niti finančno ne sankcionira, kar pomeni, da podpira njihovo dejavnost. Na koncu bo morda obsojen celo tisti nesrečnik iz Bele krajine, ki so ga med delom v vinogradu ugrabili in okradli.

Odnos pristojnega ministra Poklukarja ter Šarčeve vlade na sploh je do prebivalcev ob južni meji neprimeren in nedostojen. Čeprav imata moč in možnost za njihovo zavarovanje, še več, to je njuna dolžnost, tega ne storita.

Če bi predsednik vlade Marjan Šarec tako verjel v varnost, okrog hiše ne bi gradil visokega zidu, ampak bi odstranil vhodna vrata.

PSOGLAVSKI DNEVI 2019

10 razlogov, zakaj jih obiskati

1. Letos bodo potekali tri dni, od petka, **28. junija, do nedelje, 30. junija 2019.**
2. V petek bo pod okriljem gasilcev poskrbljeno za noro »fešto«, **Psoglavsko noč**, kjer nas bo zabaval **Band K-Rocks.**
3. **Dan športa** v soboto, 29. junija, bo bogat s športnimi vsebinami, ki jih bosta organizirala Klub malega nogometa Sodražica in Športno društvo Sodražica. Lahko boste tekmovali na:
  - futsal turnirju članov in veteranov,
  - turnirju v odbojki na mivki,
  - turnirju v košarki 3 : 3,
  - turnirju v badmintonu,
  - turnirju v namiznem tenisu
 ter navijali na Balinarskem turnirju žensk, ki ga bo organiziral Balinarski klub Sodražica.
4. Na trgu boste lahko isto soboto ob 21. uri veselo prepevali skupaj s **Tamburaškim orkestrom Sodražica** in se smejali prigodam, zapletom in dogodivščinam domače gledališke skupine **Mladinskega kluba Sodražica.**
5. V nedeljo, 30. junija, bo potekal že **15. Tržni dan**, kjer boste občudovali suhorobarske obrti in nakupili domače izdelke, od zobotrebcev do pravkar izdelane košare.
6. Poskrbeli bomo, da bodo **otroci** lahko uživali **na delavnicah.**
7. Lahko si boste ogledali dve razstavi, in sicer **rezbarsko razstavo Draga Koširja in razstavo o družini Mikolič.**
8. Tudi letos smo pripravili **pester program**, ki ga bodo popestrili glasbeni in plesni nastopi; na Tržnem dnevu vas bodo v dopoldanskih urah zabavali **Prifarski muzikantje**, v popoldanskih urah pa **Poskočni muzikantje.**
9. Člani Turističnega društva Sodražica in Šedrzanke bomo poskrbeli za slane, sladke, pečene in kuhane **dobrote ter hladno pijačo ...**
10. Zapravili boste lahko kakšen evro na **stojnicah domačih in umetnostnih obrti** oz. pri »kramarjih« ter poklepetali z znanci in **se imeli nadvse lušno in fino.**

Turistično društvo Sodražica

Miloš Mikolič in Društvo upokojencev Sodražica vabita na otvoritev razstave

POMEN DRUŽINE MIKOLIČ PRI RAZVOJU SODRAŠKE TRGOVINE IN GOSTINSTVA,

ki bo na Tržni dan, **30. junija 2019, ob 9. uri** v prostoru bifeja Majolka (nekdanja gostilna Mikolič).

Razstava bo odprta do 17. ure.

Klub harmonikarjev Urška v sodelovanju z Občino Sodražica vabi na ogled

REZBARSKÉ RAZSTAVE SAMOUKA DRAGA KOŠIRJA.

Razstava bo potekala v **nedeljo, 30. junija 2019**, v avli OŠ dr. Ivana Prijatelja. Lepo povabljeni na ogled rezbarskih izdelkov, ki bodo prikazovali čebelarstvo, harmonikarje in domače motive.

Sodelovanje članov DU na Tržnem dnevu **v nedeljo, 30. junija 2019**: V povorki kot plevice, predstavili bodo delo plevic v preteklosti. Na prireditvi bodo nastopile upokojenke s skečem.

VABLJENI NA VEČER NA TRGU

Le kaj se bo dogajalo tokrat?

Energičen, postaven in nekoliko sramežljiv fant srednjih let iz okolice Sodražice išče dekle za resno zvezo:

»Če si privlačno dekle, mlajše od 30 let, in misliš, da bi te moja mama lahko vzljubila, se mi javi v **soboto, 29. junija**, v večernih urah na trgu v Sodražici in se poteguj za moje srce. Če pa imaš prijateljico, ki prav tako išče ljubezen, pripelji tudi njo, saj bomo brez težav tudi zanjo našli pravega. Možna tudi menjava za bukova drva.«

Vsi tisti, ki žal ne ustrezate kriteriju, vseeno vabljeni na prireditev Večer na trgu, kjer bodo za odlično vzdušje že tradicionalno poskrbeli sodraški tamburaši in člani dramske skupine Mladinskega kluba Sodražica v sodelovanju s Turističnim društvom Sodražica.

Se vidimo torej **v soboto, 29. junija, ob 21. uri.**

France (Franjo) Pirc (1899-1954)

Zamolčani prvi komandant vojnega letalstva Narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije in Jugoslovanske armade (1. del)

PIŠE: JANEZ MIHELIC, PROF.

Generalmajor France (Franjo) Pirc, prvi komandant vojnega letalstva NOVJ in JA (iz knjige Čuvari našeg neba)

Letos mineva 120 let od rojstva našega rojaka Franceta Pirca iz Žimaric. Ko smo člani Odbora 800 za pripravo monografije ob bližajoči se 800-letnici prve omembe Sodražice razmišljali, katere osebnosti so v preteklosti pomembno zaznamovale Sodražico (doma in širše), smo bili enotnega mnenja, da si France Pirc, generalmajor letalstva in diplomat, prav gotovo zasluži svoje mesto v monografiji, še posebej zaradi dejstva, da je bil ves čas po 2. svetovni vojni spregledan in na neki način namerno potisnjen v ozadje in pozabo tako na lokalnem kot na republiškem in takratnem državnem nivoju. Zakaj je bilo tako, želim osvetliti

v pričujočem članku in enem ali več nadaljevanjih. V monografiji bodo predstavitev posameznikov prostorsko in vsebinsko omejene, zato sem se odločil, da daljšo različico objavim v občinskem Suhorobarju, da bi se čim več ljudi seznanilo z njegovo bleščečo kariero vojaškega letalca in letalskega strokovnjaka, diplomata ter velikega domoljuba in poštenjaka ter na drugi strani z njegovo tragično osebno zgodbo. Gre torej za poskus prikaza resnice o njegovem življenju in delu. Pri pisanju sem se omejil zgolj na pisne vire, ki jih žal ni veliko, in se, kolikor je le mogoče, izognil ugibanjem, domnevam, nepreverjenim informacijam in sklepanjem.

Slovenski častnik, vojaški pilot, diplomat, generalmajor letalstva je bil rojen 22. januarja 1899 v Žimaricah pri Sodražici, v kmečki družini, po domače pri Zverinovich.

Med 1. svetovno vojno je bil vpoklican v avstro-ogrsko vojsko, kjer je končal častniško šolo. V Kraljevini Jugoslaviji je bil sprejet v vojaško službo. Tam je opravil izvidniško, pilotsko, lovsko šolo ter generalštabni tečaj. Pred 2. svetovno vojno je bil na dolžnosti komandanta 2. lovskega polka jugoslovanskega vojnega letalstva s činom letalskega polkovnika, pilota lovca.

Iz Kragujevca je preletel v Zemun, kjer so ga zaprli in ga kmalu izpustili. Kot Slovenec se je priključil Vojnemu letalstvu NDH*1, kjer je bil med letoma 1941 in 1943 načelnik njegovega operativnega odseka. Od leta 1941 je sodeloval z narodnoosvobodilnim gibanjem. 21. oktobra 1943 je z lahkim letalom Avia FL-3 odletel na osvobodeno ozemlje pri Bugojnu. Po ukazu VŠ NOV in POJ*2 so letalo premestili v Livno, kjer je postalo del 1. letalske baze. Čin polkovnika so Pircu priznali leta 1943, v čin partizanskega generalmajorja pa je napredoval 1. septembra 1944.

Kmalu je postal načelnik oddelka za letalstvo pri VŠ NOV in POJ. Od 29. oktobra 1944 do 9. avgusta 1945 je bil prvi komandant Vojnega letalstva NOVJ in JA. Od 9. avgusta 1945 do 1. oktobra 1946 je bil komandant VL PZO FLRJ*3. Od leta 1946 do 1949 je bil jugoslovanski veleposlanik v Argentini. Po odpoklicu je tam ostal kot emigrant. Kasneje se je vrnil in živel v Beogradu.

Leta 1922 je bil odlikovan z medaljo za vojaške vrline, 1926 z medaljo sv. Save, 1937 s poljskim redom »Polonia restituta«, neznanega leta z redom jugoslovanske krone 5. reda, leta 1945 z redom

Kutuzova 2. stopnje (sovjetskim) in z znakom partizanske zvezde z zlatim vencem I. reda, 1947 pa z znakom bratstva in enotnosti z zlatim vencem I. reda. Umrli je 22. junija 1954, star komaj 55 let.^{1,2,3}

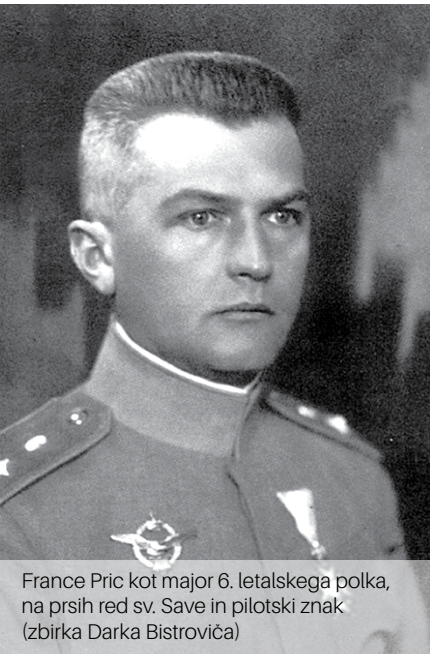
Že iz zapisanega kratkega povzetka življenjepisa je razvidno, da France Pirc v naši zgodovini ni bil samo eden izmed mnogih visokih častnikov nastajajoče Jugoslovanske armade, pač pa je iz nekaterih sicer redkih zapisov razvidno, da je šlo za velikega človeka, domoljuba, vrhunskega letalskega strokovnjaka, prvega in zelo uspešnega komandanta vojnega letalstva Jugoslavije. Zaradi nekaterih svojih idej in stališč hitro po 2. svetovni vojni je bil zamolčan in prezrt na lokalni, slovenski in jugoslovanski ravni. Ne glede na to, kakšno mnenje imamo o svoji bivši skupni državi in režimu, ki je vladal do naše osamosvojitve, je dejstvo, da je France Pirc z izredno modrostjo in strokovnostjo ob neposredni podpori VŠ NOV tako rekoč iz nič s sodelavci ustvaril novo vojno letalstvo avnojske Jugoslavije.

1. letalska baza v Livnem je sredi leta 1943 imela vsega tri letala (dve manjši letali Avia FL-3 – z enim izmed njih je iz NDH prebegnil tudi polkovnik Pirc – in eno večje dvomotorno letalo Do-17). Od novembra 1944 do marca 1945 je letalstvo Jugoslavije že imelo v svoji sestavi eno lovsko in eno jurišno divizijo, to je šest letalskih polkov s po 32 letali in enotami za oskrbo.⁴ Kaj je zasluga Franceta Pirca pri vsem tem in kje tičijo vzroki, da se je že leta 1949 razšel s svojimi vojnimi tovariši iz VŠ NOV, ki mu je poveljeval maršal J. B. Tito?

Dejstvo je, da je bil šolan vojaški častnik. Svojo vojaško kariero je ustvarjal v treh državah, v katerih smo v preteklosti živeli Slovenci. V avstro-ogrski monarhiji je bil v času 1. svetovne vojne vpoklican v vojsko. V Judenburgu je opravil kratko vojaško urjenje in postal »soldat« 17. pešpolka »kranjskih Janezov«. Polk je veljal za enega najboljših v vsej avstro-ogrski vojski, prav tako pa je zaslovel po svojem uporništvu. Boril se je na italijanskem bojišču, od koder so ga napoltili v oficirsko šolo, ki jo je uspešno končal. Vrnil se je v polk in prevzel poveljstvo nad enim izmed vodov. Bil je leto 1918, ko je v monarhiji že vrelo, vojska se je vsepovsod umikala. Nazadnje so se uprli tudi vojaki ob Pijavi, vsa fronta proti Italiji je razpadla, vojaštvo pa je drlo domov. Med prvimi se je uprl 17. pešpolk med pohodom na bojišče. Polk ni razpadel kot večina drugih. Potem ko so v njem ostali samo slovenski oficirji, so ti prevzeli poveljstvo in usmerili večino moštva proti Gorici. Tedaj so na kapah že nosili slovenske oznake (kokarde). V načrtu so imeli obrambo Gorice, vendar so se morali umakniti. 30. oktobra so prikorakali v Ljubljano, kjer so jih sprejeli z godbo in zastavami. Proti koncu leta so se začeli spopadi na Koroškem in tu med bori prostovoljci za severno mejo najdemo tudi Franceta Pirca.

Franc Pirc v pilotski obleki 20. 12. 1928 (zbirka Darka Bistoviča)

France Pirc kot major 6. letalskega polka, na prsni red sv. Save in pilotski znak (zbirka Darka Bistoviča)

Žal ni raziskano, v kateri enoti in kje se je tam boril. Odlikoval se je s pogumom in bil tudi odlikovan. Po vključitvi slovenskih enot v jugoslovansko vojsko je za kratek čas slekel vojaško suknjo.⁵

Še pred 1. svetovno vojno je uspešno končal šest razredov gimnazije, po vojni pa še dva. Začel se s študijem prava in že zaključil štiri semestre. Zakaj se je pozneje odločil za vojaški poklic, ni povsem znano.

V Kraljevini Jugoslaviji so ga sprejeli v vojaško službo 21. oktobra 1919 s činom podporočnika. Da je lahko nosil odlikovanje, dobljeno v bojih na Koroškem, je moral vložiti posebno prošnjo. Dve leti kasneje je postal poročnik,

27. decembra 1927 kapetan 2. razreda, tri leta kasneje kapetan 1. razreda, 17. decembra 1933 major in 31. decembra 1937 podpolkovnik. Leta 1922 je končal šolo za pehotne oficirje. Končal je tudi izvidniško, pilotsko in lovsko šolo ter generalštabni tečaj. Višjo vojaško akademijo je končal 1. oktobra 1933. Kdaj je napredoval v čin polkovnika, ni popolnoma znano, saj se kot polkovnik omenja tako v času, ko je bil komandant 2. lovskega polka Kraljevine Jugoslavije, kot v času, ko je bil načelnik letalstva NDH. Kot oficir je služboval po raznih krajih na jugu države. Na začetku tridesetih let se je poročil z Ano Petrovič iz Zemuna, hčerko sodnika. Rodili sta se jima dve hčerki. Prva je za meningitisom umrla pred 2. svetovno vojno, stara 9 let, drugo so skupaj z ženo umorili ustaši. Kako nadarjen in perspektiven oficir in letalec je bil Pirc, kažejo tudi podatki, da se je nekaj let pred 2. svetovno vojno izšolal tudi za pilotiranje v tistem času verjetno enega najboljših lovskih letal – Messerschmitt 109E. Po letu 1937 se je komanda letalstva Kraljevine Jugoslavije odločila med drugim kupiti sto teh letal in s tem posodobiti zastarelo lovsko letalsko floto. Za to je bil podpisan tajni protokol med nemško in jugoslovansko vlado 5. in 8. oktobra 1939. Tedaj podpolkovnik Pirc je bil imenovan za predsednika komisije, ki je na sedežu firme Messerschmitt v Regensburgu v Nemčiji v letih do izbruha vojne prevzemala nove lovce za Jugoslovansko kraljevo letalstvo. Komisija pod predsedovanjem podpolkovnika Pirca je prevzela večino naročenih letal, rezervnih motorjev, rezervnih delov in potrebne letalske opreme. Prva letala so s preletom Regensburg–Zemun piloti-

rali nemški preizkusni piloti, ki pa so prelete zelo mastno zaračunali. Podpolkovnik Pirc je zato štabu vojnega letalstva predlagal, da v Regensburg napoti deset pilotov, ki so že opravili potrebno usposabljanje na šolskih letalih tega tipa. Tako so piloti Kraljevine Jugoslavije prepeljali 16 teh letal. Po nekaterih virih je eno ali več letal prepeljal tudi podpolkovnik Pirc. Ostala letala, rezervni motorji, rezervni deli in oprema pa so bili dobavljeni po železnici. Iz evidence polkovnika Pirca je razvidno, da bi nemški pilo-

ti morali v Zemun pripeljati prvih pet letal ME 109E, a so pristala samo štiri. Usoda enega letala je bila razjasnjena šele po 2. svetovni vojni, ko so razbitine našli v avstrijskih Alpah. Po nemških civilnih oznakah so ugotovili, da je bilo letalo namenjeno Jugoslovanskemu kraljevemu letalstvu. Dokumenti navajajo, da je komisija s predsednikom Pircem prevzela 83 letal (od 73 tovarniško novih in 12 letal, ki so do tedaj že bila v sestavi nemškega letalstva). Od novih letal jih je v Jugoslavijo prispelo 71, saj sta dve doživeli nesrečo, eno, kot že rečeno, v avstrijskih Alpah in drugo že pri vzletu na letališču. Nekatera letala zaradi bližajoče se vojne in spremenljive politike tedanjih jugoslovanskih oblasti tako niso bila dobavljena. Komisiji, ki jo je vodil podpolkovnik Pirc, pa so nemške oblasti tik pred 2. svetovno vojno odpovedale gostoljubje.⁶ Nadaljevanje sledi.

Žena in hčerka Franceta Pirca. Na sliki je prvorojena hčerka. (zbirka Darka Bistoviča)

POMEN NEKATERIH KRATIC:

*1 NDH – Nezavisna država Hrvatska

*2 VŠ NOV in POJ – Vrhovni štab narodnoosvobodilne vojske in partizanskih odredov Jugoslavije

*3 VL PZO FLRJ – Vojno letalstvo in protizračna obramba Federativne ljudske republike Jugoslavije.

VIRI:

¹Wikipedija – prosta enciklopedija.

²Čuvari našeg neba, Beograd, 1977, str. 327.

³Mile Pavlin, Slovenski letalski asi (17). Ob začetkih našega vojnega letalstva, Naša obramba, št. 11, 1985, str. 46.

⁴Polkovnik letalstva Franc Sever - Franta, Vojnogodovinski zbornik, št. 30, 2007, str. 6.

⁵Mile Pavlin, Slovenski letalski asi (16). Prvi poveljnik partizanskega letalstva, Naša obramba, št. 10, 1985, str. 36 in 37.

⁶Let, Nabavka lovaca ME-109E, Časopis za istoriju vazduhoplovstva, št. 1, Muzej jugoslovenskog vazduhoplovstva Beograd, 1989, str. 150–73.

France Pirc ob letalu (slika je last njegovega nečaka Franceta Pirca iz Žimario)

PISANI SVET V MENI ... DELIM S TEBOJ

PIŠE: NINA PIRC VOVČKO, FOTO: FREEPIK

Znanost šele v zadnjih desetletjih dokazuje, kako pomembno področje naših življenj so čustva, ki jih občutimo, mi pa se njihovega izražanja najverjetneje nismo nikjer posebej učili. A vendar sta védenje in odkrita beseda o tem, kako nam je, eden od pomembnejših načinov za tkanje odnosov, v katerih bomo občutili zadovoljstvo, bližino in povezanost.

Kako si? Dobro!

Površna fraza, ki jo pogosto uporabimo ob srečanjih z znanci in prijatelji ali s partnerjem in otroki, ko pridemo domov. Ker se navadno mudi, sta tako vprašanje kot odgovor hitra, mimobežna, ob tem pa se ne sprašujemo, kaj ta »dobro« pravzaprav pomeni. In ali bi bilo namesto »dobro« morda bolje reči »slabo«!

Pogosto se zgodi, da tega, kar čutimo, sploh ne znamo poimenoovati. A ne gre za to, da beseda za naše počutje ne bi obstajala, le nismo je vajeni uporabljati. Slovenščina je izjemno bogat jezik, ki pokriva pisano paletto čustev vseh jakosti in odtenkov. Dodajanje »čustvenega« besedišča v naš besedni zaklad pa nam prinaša vsaj dvojno korist: naučili smo se novo besedo, ta pa nam odpira vrata v bolj harmonične odnose.

Ko se torej počutimo »dobro«, pomeni, da smo v harmoniji sami s seboj in z okoljem; naše potrebe so zadovoljene in občutimo mir, zadovoljstvo, veselje, morda radost ali navdušenje. Ko se počutimo »slabo«, pa nam »nekaj manjka«. Neka naša potreba ni bila zadovoljena, ravnovesje v nas se je porušilo in občutimo vznemirjenost, nemir, jezo, razdraženost itd.

Ko se počutim »dobro«, sem morda ...

osredotočen, ljubeč, osupel, očaran, lahek, veder, miren, zadovoljen, radoveden, razposajen, igriv, zatopljen, zmagoslaven, svoboden, naklonjen, hvaležen, vesel, srečen, vedoželjen, zavzet, poživljen, blag, ganjen, ponosen, zaupljiv, čuječ, pozoren, olajšan, nežen, topel, živ, radosten, brezskrben, pomirjen, drzen, prevzet, strasten, vedoželjen ...

Ko se počutim »slabo«, sem morda ...

prestrašen, razdražen, razburjen, jezen, tesnoben, zaskrbljen, ravnodušen, občutljiv, osramočen, osupel, zmeden, zagrenjen, ogorčen, hladan, potr, otožen, neprijazen, siten, čemeran, obupan, v stiski, nesrečen, izčrpan, utrujen, nemiren, neodločen, žalosten, napet, len, živčen, ljubosumen, paničen, pesimističen, zamerljiv, mačevalen ...

Povedati ali ne povedati?

Ko torej prepoznamo, kar čutimo, je čas, da o tem spregovorimo. Govoriti o lepih, veselih čutenjih ni zelo zahtevno (a zato nič manj potrebno), govoriti o tem, kar nas teži ali potrebujemo, pa je lahko vse prej kot enostavno. Zelo pogosto je razlog v tem, da smo bili naučeni, da je o svojih potrebah bolje molčati, da drugih ne zanimajo, da kradejo dragoceni čas in še bi lahko naštevali. A naše potrebe in čutenja so tu in želijo biti izraženi. Še več, do tega imajo vso pravico.

Iskreno govoriti o tem, kako nam je in kaj potrebujemo – tega nismo vajeni. Zato se raje umaknemo, utihnemo, pobegnemo ali se pretvarjamo, češ, saj ni nič takšnega, saj ni pomembno, drugim je še huje ... Mislimo, da nas bo potlačevanje želja, potreb in čustev – s tem, ko jih držimo zase – z drugimi povežalo, v resnici pa nas od njih oddaljuje. Kako to?

Na prvi pogled je videti enostavno. Lepo molčimo in mislimo, da drugim delamo uslugo s tem, ko jih ne obremenjujemo. Čez čas pa se nujno izkaže, da je usluga »medvedja« – in to za obe strani. S takšnim ravnanjem drugega namreč zavajamo v zmotno prepričanje, da je vse v najlepšem redu, v sebi pa kopičimo vedno več jeze in zamere, ker naše potrebe niso izpolnjene, in nazadnje:

- izbruhnemo kot kakšen vulkan in se iz nas vsuje grenkoba, ki se je morda nabirala veliko let;
- se naš odnos z drugim prične ohlajati,
- ali celo odidemo, ne da bi jasno povedali, zakaj.

Če torej kolebamo med tem, ali bi nekaj povedali ali ne, je odgovor vsekakor pritrdilen: da, vredno je zbrati pogum in spregovoriti. Takoj. Morda je situacija neprijetna, zlasti če je nismo vajeni, a še zdaleč ne tako neprijetna, kot bo takrat, ko se bo vsega nabralo preveč. Sr(e)čno!

Vir: M. B. Rosenberg, Nonviolent communication, Encinitas, CA, 2003.

RIBIŠKI REVIR SODRAŽICA - RIBNIK SMREKOVEC

vabi vse ljubitelje ribolova na

LOV NA KRAPA 2019,

ki bo

v nedeljo, 7. 7. 2019, ob 10. uri

na ribniku Smrekovec v Sodražici.

Prijavnina za udeležbo znaša 10 evrov, v kar je všteta tudi malica.

Zaključek krapolova bo ob 14. uri.

Podelili bomo nagrade za:

- najhitreje ujetega krapa,
- najtežjega ujetega krapa (1., 2. in 3. mesto).

Število lovnih mest je omejeno. Prijavite se na tel. št. 041 491 271 ali eno uro pred začetkom tekmovanja. Tekmovanja se lahko udeležite, tudi če niste član RD.

V primeru slabega vremena bo tekmovanje 14. 7. 2019.

DOBER PRIJEM!

Ribiški revir Sodražica

DAN DRUŽENJA TREH GENERACIJ

PIŠE: MAJDA KOVAČIČ CIMPERMAN, RAVNATELJICA, FOTO: ARHIV ŠOLE

V soboto, 11. maja 2019, smo izpeljali dan druženja treh generacij. Dan se je v marsičem razlikoval od vsakdanjega šolskega utripa. V sklopu medgeneracijskega sožitja smo tako del dneva preživeli v naravi, del pa v šolskih učilnicah in drugih prostorih šole ter v športni dvorani. Letošnje druženje smo znova pripravili v sodelovanju z Zdravstvenim domom Ribnica in Zdravstveno postajo Sodražica. Aktivnosti tega dne pa so vodili tudi strokovni delavci šole, predstavniki društev in zavodov. Za dobro počutje in okrepljeno so poskrbeli še donatorji iz Sodražice, saj so nam prav za ta dan podarili pekovske in mesne izdelke.

Po jutranjem pozdravnem nagovoru ravnateljice šole in predstavitvi aktivnosti dneva smo vsi zbrani dan začeli v dobrem in sproščnem razpoloženju. S pesmima »Vem, da danes bo srečen dan« ter »Ko si srečen« sta profesorici Mojca in Veronika ob spremljavi kitare poskrbeli, da smo dan začeli z nasmehom. Nato smo se vsi zbrani ogreli in razgibali svoje telo pod vodstvom fizioterapevtke Anje iz Zdravstvenega doma Ribnica.

Sledil je pohod udeležencev v različnih smereh. Učenci razredne stopnje so v spremstvu učiteljic, staršev, starih staršev in lovca odšli v smeri Sedlo–Jelovec–Smrekovec, učenci predmetne stopnje pa so se v spremstvu odraslih namenili v smer Strmca–Grdi Dol–Zamostec–Izver. Učenci Podružnične šole dr. Janeza Evangelista Kreka Sveti Gregor so dan začeli pred šolo pri Svetem Gregorju in po starih poteh čez drn in strn prišli do Sodražice. V Smrekovcu so vse pohodnike pričakali člani ribiške družine in jim predstavili svoje aktivnosti.

Za učence 9. razreda in njihove družine je potekal test hoje in predstavitev aktivnosti zdravega življenjskega sloga.

Predstavnice Zdravstvenega doma Ribnica in Zdravstvene postaje Sodražica so izvajale meritve krvnega tlaka, meritve krvnega sladkorja, indeksa telesne mase, deleža maščob in tako poskrbele, da so obiskovalci lahko preverili svoje zdravstveno stanje. Poskrbele pa so tudi za izobraževanje s plakati, zgibankami in nasveti o zdravju, zdravem prehranjevanju ter ozaveščale o pomenu programa Svit.

Med 9.30 in 10.00 so se vsi pohodniki zbrali pred šolo. Na dvorišču so jih ob zvokih popularne glasbe pričakali čaj, sadje in prigrizki. Vse obiskovalce prireditve smo še enkrat povabili, da se pridružijo aktivnostim, ki so se odvijale na dvorišču šole, v vseh prostorih šole, na igrišču, v športni dvorani in za šolo. V izvedbo delavnic smo tudi tokrat vključili strokovni kader šole, starše, stare starše, bivše učence šole, predstavnike Društva upokojencev Sodražica, Društvo mažoret Sodražica, Prostovoljno gasilsko društvo Sodražica, Lovsko družino Sodražica, Ribiško družino Ribnica, Klub Kresnička Sodražica in predstavnike Mladinskega kluba Sodražica. Letos so se prijazno odzvali našemu povabilu tudi Zdravstveni dom Ribnica, Zdravstvena postaja Sodražica, Center za socialno delo Ribnica, Policijska uprava Ljubljana in Policijska postaja Ribnica, Športno društvo Sibor, Zavod za gozdove Slovenije, Društvo paraplegikov ljubljanske pokrajine in Plesna šola Bolero.

Učenci in obiskovalci prireditve so lahko natančno spoznali delo mobilnega oddelka policije ter delo policista s službenimi psi, ki je prikazal nekaj osnovnih vaj pri dresuri službenih psov. Tudi učenci šole so se lahko vključili v izvajanje posameznih aktivnosti. Najatraktivnejša je bila vožnja na simulatorju ter spoznavanje različnih policijskih vozil. Na dvorišču šole so si obiskovalci lahko ogledali gasilsko vozilo in se urili v spretnosti zavezovanja različnih gasilskih vozlov pod vodstvom gospoda Metoda. Lahko so se tudi zapeljali z gasilskim vozilom po kraju.

V prostorih šole so najmlajši pozorno prisluhnili razlagi starejših, še posebej ob prikazu ročnih spretnosti pletenja in kvačkanja. Skupini so se pridružili tudi učenci šole, ki pod mentorskim vodstvom učiteljice Angelce obiskujejo krožek ročnih del. Obe skupini sta pripravili bogato razstavo izdelkov.

Predstavniki društva paraplegikov ljubljanske pokrajine so predstavili svoje društvo, njegove dejavnosti in obiskovalcem povedali svoje življenjske zgodbe, kako se je spremenilo njihovo življenje po prometni nesreči, padcu z višine ... Obiskovalci pa so se lahko preizkusili tudi v risanju z usti in premagovanju ovir z invalidskimi vozički. Vsako do je imel možnost preizkusiti, kako je biti za nekaj minut invalid, ter se premikati z invalidskim vozičkom po dvorišču, pa tudi premagati klančino in priti v notranjost šole ter premagati teren z umetno travo.

V dvorani šole smo spoznali aktivnosti ju-jitsu kluba, pri katerih so poleg trenerja Janka sodelovali tudi učenci šole, ki sodelujejo v klubu in dosegajo izjemne rezultate na državnem nivoju. Obiskovalcev ob vsakokratni predstavitvi ni manjkalo in z nazorno predstavitvijo so zagotovo privabili v svoje vrste tudi bodoče nove člane.

Najmlajši so se lahko preizkusili tudi v lutkarstvu in se udeležili lutkarske delavnice. Stopili so lahko za pravi paravan in odigrali vlogo z izbrano lutko ali se preizkusili v izdelovanju preproste lutke, za kar je izvrstno poskrbela učiteljica Klara.

V učilnici razredne stopnje so vsi željni plesa in gibanja lahko zaplesali v družbi plesne učiteljice Vanesse. Bilo je razgibano in živahno, tako elegantnih plesnih korakov, zanimivih koreografij kot smeha ni manjkalo. V sosednji učilnici je prav tako ob glasbi in vihtenju mažoretnih palic v svoje plesne in akrobatske aktivnosti vabila vaditeljica Nina. Obiskovalci so ugotavljali, kako preprosto je videti vrtenje palice in kako zahtevno je, ko se v vrtenju in lovljenju palice preizkusiš sam.

Poskrbeli smo tudi za ozaveščanje o tem, kako sobivati z velikimi zvermi in kako poskrbeti za biološke odpadke v bližini domov. Za predstavitev je poskrbela gospa Vesna, ki je nazorno in z naravnimi materiali predstavila dejavnost Zavoda za gozdove.

Tudi družabne in miselne igre so združile starejše in mlajše. Nekateri so se znova preizkusili, ali jim bo tokrat uspelo razvozlati že pred časom nerešeno miselno nalogo. V učilnici je bilo vseskozi polno obiskovalcev, ki so drug drugega spodbujali pri miselnih izzivih.

Letos so udeleženci srečanja znova lahko tudi mikroskopirali. To je bilo za mnoge nekaj posebnega. Nekateri so si pod mikroskopom prvič ogledovali lepoto narave, ki s prostim očesom ni vidna. Drugi so znova navdušeno pogledali pod objektivom svoj preparat, si ogledovali svoj las ipd.

Poskrbeli smo tudi za ozaveščanje mladih o varni rabi interneta in mobilnih naprav. Z zanimivim predavanjem in delavnicami so to delo opravili predstavniki Logouta, ki se profesionalno ukvarjajo z zasvojenostjo z internetom, ter gospa Ana iz Zavoda Sena plus, ki je pripravila

la dve delavnici z naslovom Kako pomagam svojemu sošolcu – učinek lepe besede ter delavnico V naravi se bolj varno počutim.

Predstavniki Centra za socialno delo Ribnica sta predstavili aktivnosti centra, sproščeno poklepetali z vsemi mimoidočimi ter se z obiskovalci pogovarjali o možnostih medsebojnega sodelovanja ter oblikah pomoči. Aktivnosti sta predstavili tudi s plakati in zgibankami, ki so bile na voljo vsem in so jih udeleženci lahko odnesli s seboj.

Predstavniki Mladinskega kluba Sodražica so predstavili aktivnosti mladih, izvedli veliko zanimivih iger z učenci in povabili devetošolce, da se jim pridružijo na dogodkih, ki jih organizirajo v okviru kluba. Mladi iz Kluba Kresnička so izvajali glasbene delavnice ter banse in vabili vse generacije, da se jim pridružijo pri petju, igranju na instrumente in pogovorih. Vse obiskovalce so povabili, da se jim pridružijo pri njihovih vsakoletnih odmevnih projektih.

Likovne delavnice so bile tudi tokrat dobro obiskane. Ustvarjanje s papirjem, risanje ali pa nizanje elementov in sestavljanje ogrlic, zapestnic, uhanov in drugih izdelkov iz usnja in ostalih materialov so pritegnili tako mlajše kot starejše učence in njihove starše. Nastali so čudoviti uhani, zapestnice, prstani, ki bodo krasili zlasti nežnejši spol.

Dan druženja ne more miniti brez sladkih dobrot, ki so tudi tokrat nastajale v gospodinjski učilnici. Učiteljici Maja in Mateja sta poskrbeli za vodenje kuharskih delavnic in ob sodelovanju učencev ter obiskovalcev je iz učilnice celo dopoldne prijetno dišalo po slastnih in zdravih dobrotah.

Skoraj ni bilo obiskovalca, ki se ne bi ta dan ustavil tudi v športni dvorani. Tam je skozi dopoldne potekal nogometni turnir za fante in dekleta. Tudi navijačev ni manjkalo. Obiskovalci so se lahko razgibali še ob igranju namiznega tenisa ter dobili strokovni nasvet navdušenega igralca Staneta Gašperiča. Nekateri so spretno vihteli loparje za badminton, največji ljubitelji premagovanja ovir pa so se tudi tokrat ustavljali na igrišču, kjer je bil postavljen spretnostni poligon. Učiteljici Veronika in Neža sta skrbeli, da so vse aktivnosti potekale varno.

Pred šolsko knjižnico je potekala delavnica Pridi po knjigo. Obiskovalci so si lahko ogledali razstavo knjig, prebrali knjige ali pa izbrali podarjeno knjigo, zgoščenko, videoposnetek, ki so ga lahko odnesli s seboj.

Preko diaprojeksijske fotografije so vsi obiskovalci še podoživeli, kaj vse smo v letošnjem šolskem letu doživeli v okviru pouka, dni dejavnosti in šol v naravi. Z zanimanjem smo se spomnili tudi prireditev in drugih dogodkov, ki smo jih pripravljali in na katerih smo sodelovali ob našem praznovanju dvestoletnice šolstva v kraju in drugih pomembnih dogodkov zadnjih let.

Dan druženja treh generacij je znova lepo uspel. Spoznali smo, da šolske aktivnosti in učenje lahko potekajo tudi drugače. Učenci, strokovni delavci šole, starši in drugi obiskovalci so bili navdušeni nad potekom celodnevnega šolskega dogajanja. Za dobro počutje pa sta poskrbela tudi naša donatorja, Pekarna Ajdič in Mesarija Arko iz Sodražice, saj sta nam podarila pekovske in mesne izdelke, za kar se jima iskreno zahvaljujemo. Zadovoljni smo z veliko udeležbo in s pripravljenostjo staršev, babic, dedkov, občanov in drugih udeležencev, da se tako zavzeto poglabijo v prikaze že pozabljenih obrti ali v pripravo delavnic in aktivnosti, ki so še kako aktualne v današnjem času. V veliko zadovoljstvo nam je, da se v dejavnosti šole vključijo tudi zdravstvene delavke ZD Ribnica in ZP Sodražica, predstavniki Društva upokojencev Sodražice, Društva mažoret Sodražica, Prostovoljnega gasilskega društva Sodražica, Lovske družine Sodražica, Ribiške družine Ribnica, Kluba Kresnička in predstavniki Mladinskega kluba Sodražica, Centra za socialno delo Ribnica, Policijske uprave Ljubljana in Policijske postaje Ribnica, Športnega društva Sabor, Zavoda za gozdove Slovenije, Društva paraplegikov ljubljanske pokrajine in Plesne šola Bolero, ki so nam polepšali in popestrili dan druženja ter se predano in aktivno vključili v naše aktivnosti.

TRADICIONALNO PRAZNOVANJE POMLADI PRI SVETEM GREGORJU

PIŠE: TADEJA BAMBIČ, FOTO: MOJCA ŠILC

V petek, 5. aprila 2019, smo na POŠ dr. Janeza Evangelista Kreka Sveti Gregor že trinajstič pripravili prireditev Praznovanje pomladi ob materinskem dnevu. V dvorani smo pričarali pravo pomladno vzdušje.

Tretješolka Zara Vesel in četrtošolec Vid Adamič sta pozdravila in nagovorila vse navzoče. Nastopili so vsi učenci podružnične šole. Zaplesali so ljudske plesne pod mentorstvom Mojce Šilc in Zdenke Kljun.

Zaigrali so Pravljico o vili Maji, pastirčkih in zvončkih, ki so jo pripravili pri ustvarjalno-gledališkem krožku z mentorico Anjo Juvanec. Peli so pesmi o vremenu in pomladi, jih spremljali z gibanjem, z lastnimi in z Orffovimi glasbili. Prebrali so tudi svoje ustvarjalne pesmi o pomladi, družini in njenih družinskih članih. Zaplesali so ob pesmih Čebelice in Baloni. Pri ustvarjanju smo jih usmerjale učiteljice Tadeja Bambič, Anja Juvanec in Zdenka Kljun.

Učenci glasbene šole so program popestrili z igranjem na glasbila. Na kitaro je zaigral Vid Adamič, na harmoniko so zaigrali Špela Košmrlj in naši bivši učenci Timotej Levstek, Tilen, David in Mark Adamič, na klavir je zaigral Kristjan Zajc, Veronika Košmrlj pa na flavto.

Zelo smo bili veseli gostov naše prireditve: ljudske skupine Suhe Češplje z Gradeža, komornega zbora Anamanka in naših stalnih gostov, članov mešanega pevskega zbora Sveti Gregor, ki so zapeli pesmi Rož, Podjuna, Zila in Zmerez s'm s'mislju.

Pevke ljudske skupine so zapele ob spremljavi harmonike in kitare ter ob tem igrale na perilnik, žago, grablje, procko (košaro), česalnik za lan, vedro in lončeni bas. Pevke komornega zbora Anamanka so zapele pesmi Ta na Solbici in Le s'm.

Ob koncu prireditve smo se zahvalili vsem gostom, gledalcem, gospe ravnateljici Majdi Kovačič Cimperman, ki nas podpira pri ustvarjalnih projektih, gospodu župniku Andreju Muleju, ki je poskrbel za tehnično podporo, kuharici Tadeji Levstek, pridnim mamicam, babicam in ženam, ki so spekle odlično pecivo. Ob dobrota in druženju je pomladno vzdušje trajalo še lep del večera.

INTERAKTIVNA PREDSTAVA NELI KODRIČ FILIPIČ NA PODELITVI BRALNE ZNAČKE

PIŠE: TADEJA TOPOLNIK, MENTORICA BRALNE ZNAČKE, FOTO: FREEPIK

Letos smo na podelitev bralne značke na OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica povabili sodobno slovensko mladinsko pisateljico Neli Kodrič Filipič. Otroštvo in mladostniške dni je preživela v Vipavski dolini, trenutno pa živi in ustvarja v Ljubljani. Gimnazijska leta je preživela v Ajdovščini, študirala je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Nekaj njenih najbolj znanih del: Kaj ima ljubezen s tem, Lov na zvezde, Punčka in velikan, Ali te lahko močno objamem, TITA@boginja.smole.in.težav.si, Na drugi strani ... Na vprašanje, zakaj piše, je enemu od naših učencev odgovorila, da v tem uživa in čuti potrebo, da piše.

Oba nastopa na naši šoli, prvega za učence 1.–5. razreda in drugega za učenec 6.–9. razreda, je izvedla tako, da je ves čas in v kar se da veliki meri v svoj nastop vključevala posamične učence, ki so si želeli sodelovati pri predstavi. V predstavi je nastopila kot tretja oseba, in sicer prvič kot čistilka, ki je zaposlena pri pisateljici, saj ima sama pisateljica preveč dela s pisanjem.

Učence in učenke je povprašala, katera oseba, v kateri zgodbi bi radi bili, o čem bi želeli, da govori zgodba, na koncu pa so skupaj sestavili zgodbo. Svojo predstavo je začinila z obilico humorja in pri tem uporabljala različne pripomočke (metlico za prah, očala, pisalni stroj ipd.). Na koncu predstave so učenci na liste, ki jih je

razporedila kar po tleh, napisali unikatno skupinsko zgodbo. Eden od sedmošolcev se je lahko preizkusil v pisanju na starinski pisalni stroj.

Letošnja bralna značka je bila po njeni zaslugi kar za nekaj učencev unikatna in si jo bodo za vedno zapomnili, ker so v predstavi sodelovali kot soustvarjalci. Po predstavi mi je pisateljica zapala, da se je med našimi učenci dobro počutila in da so lepo sodelovali, tako da je iz naše šole odšla prijetno razpoložena.

»ADIJO, VRTEC!«

PIŠE: NIKA MARENČE, VZGOJITELJICA, FOTO: ARHIV VRTCA

Še ena generacija otrok vrtca bo septembra zakorakala v šolo. Tudi slovo od vrtca je poseben dogodek. Z njim se končuje pomembno obdobje življenja, to je predšolsko obdobje. Mnogi strokovnjaki zatrjujejo, da je prav to obdobje najpomembnejše na mnogih področjih otrokovega razvoja.

Čas teče in ne ozira se na to, da bi ga včasih želeli ustaviti, pa čeprav le za trenutek. Katere dogodke pa so si najbolj zapomnili naši najstarejši otroci vrtca, otroci skupine Levi?

Všeč jim je bil Pravljični pol. Tako smo v veselem decembru poimenovali namensko oblikovan in okrašen kotiček za prebiranje pravljic. Spominjali se bodo plavalnega tečaja in dogodka v Trampolin parku »Woop«, kamor smo se v aprilu odpravili kot drugouvrščeni nagrajenci natečaja za maskoto Woop. Všeč jim je bilo, ko smo šli skupaj na izlet v Kekčevo deželo, kjer smo se srečali z Bedancem, teto Pehto, Kekcem in Brincljem. V lepem spominu jim bo ostal tridnevni tabor v Črmošnjicah, kjer smo med drugim izdelovali mlinčke in splave. Povedali pa so tudi, da so zelo uživali, kadar smo raziskovali potok in ribnik.

Otroštvo je posebno obdobje v življenju. Zato pustimo otrokom, da so otroci, ker to ne bodo nikoli več. Naj jih v šoli spremljajo zdrave, veselje in vedoželjnost.

DOBRODOŠLI V ŠOLI

PIŠETA: MINKA PAKIŽ IN VERONIKA KOS, UČITELJICI, FOTO: NIKA MARENČE

V ponedeljek, 20. 5. 2019, so prvošolci dobili obisk iz vrtca. Obiskali so jih Levčki, ki bodo jeseni prvič sedli v šolske klopi. Sprejeli smo jih v učilnici 1. razreda in jim po uvodnem pozdravu dodelili učenca – botra, ki jih je vodil skozi dejavnosti. V učilnici so potekale lutkovne aktivnosti, kjer so otroci imeli možnost skozi igro spoznati namizno gledališče s ploskimi lutkami na temo oceana. Poigrali so se tudi s kockami in z ročnimi lutkami na paravanu. V telovadnici smo imeli otroški poligon, ki smo ga poimenovali kar »džungla«. Premagovali so tunele, blatne mlake, deročo reko in še kaj. Prijetno druženje smo zaključili s pesmijo Ko si srečen. Za spomin so s seboj odnesli lutko z namiznega gledališča. Levčki so o druženju povedali: »Najbolj mi je bilo všeč, ko smo telovadili in ko sem se igrala z lutko ribico«, »Všeč mi je bila učilnica, ker je bila lepa«, »Najbolj mi je bilo všeč, ko smo s šolarji telovadili«. S srečanjem smo Levčkom predstavili prijatelje in okolje, v katerem se bodo učili in igrali v prihajajočem šolskem letu.

IZOBRAŽEVANJE ZA VEČJO VARNOST V CESTNEM PROMETU ZA ČLANE DU SODRAŽICA

PIŠE: ANA MODIC, DU SODRAŽICA, FOTO: MILKA GORNIK

Javna agencija za varnost prometa je v sodelovanju z Generalno policijsko upravo, Darsom, ZDUS in RKS pripravila projekt Sožitje za večjo varnost v cestnem prometu. Izvaja ga po vsej državi in 25. aprila letos je predavanje organizirala tudi pri nas v Sodražici, v dvorani PGD Sodražica.

Na predavanje nas je prišlo kakih 30 voznikov osebnih avtomobilov, samih upokojencev, ki jim je bilo usposabljanje tudi namenjeno. Vsebino so nam s pomočjo sodobnih avdiovizualnih pripomočkov predstavili trije predavatelji in dva demonstratorja oživljanja nezavestnega po prometni nezgodi. Vsebina je bila razdeljena v več sklopov. Obnovili smo teoretično znanje vožnje skozi različna križišča, vožnje v krožišču, spoznali nove prometne znake, hitrost na posameznih vrstah cest. Policist nam je posredoval praktične izkušnje policije na našem področju in nas seznanil z lokalno prometno problematiko v kraju. Seznanil nas je tudi z datumom zamenjave starega vozniškega dovoljenja z novim, govoril je o hitrosti vožnje v naselju in izven njega ter o kaznih za prometne prekrške. Medicinska brata iz ZD Ribnica sta nam prikazala praktično prvo pomoč nezavestnemu v prometni nezgodi: zavarovanje cestišča, sebe, umetno dihanje in masažo srca, uporabo defibrilatorja na plastični lutki. Zdravnica je govorila o nujnosti zdravniškega pregleda za voznike, starejše od 80 let, pešanju vida in sluha v starosti in podaljševanju reakcijskega časa pri starostnikih ter o predpisanih zdravstvenih kriterijih za vožnjo.

DU Sodražica se je v ta projekt vključil z namenom, da bi se starejši vozniki in voznice čim dlje počutili varne na cesti in bi bili čim dlje mobilni.

Vsi, ki smo se udeležili tega štiriurnega izobraževanja, smo bili z vsebino in izvedbo zelo zadovoljni, kar smo pokazali z močnim aplavzom. Ob koncu predavanja smo dobili še praktična darilca: odsevnik za pešce, literaturo o prometu, naslov spletne strani Varno v prometu za ponovitev ali učenje prometnih pravil. Mislim, da je vsak od udeležencev tega izobraževanja nekaj pridobil. Hvala vodstvu DU Sodražica, da je to akcijo organiziralo.

DEVETDESET LET ALOJZA ADAMIČA

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: OSEBNI ARHIV

V gozdu tihem srce se spočije, gledam lepo rad naravo, rad obujal bi spomine, a koraki ohromijo, ker 90 mi let krojijo. (Kristina Adamič, Alojzova žena)

Med starejšimi prebivalci Sodražice in širše okolice pa Slemen in ne nazadnje tudi Ribnice bi težko našli koga, ki ne pozna Alojza Adamiča iz Andola. Lojz, kakor mu rečemo, je bil kar 22 let v službi pri zavarovalnici, skrbel je za vse vrste zavarovanj, svetoval in pomagal ljudem pri sklenitvi in uveljavitvi zavarovalnih polic. Do ljudi je imel pravi in pošten pristop, zato so mu zaupali in ga spoštovali.

Ni pa to edini vzrok, da njega in njegovo ženo Kristino pozna toliko ljudi. Oba sta topla človeka, družabna, polna razumevanja za sočloveka. Njuna družba deluje kot baterija, ki te napolni z energijo in ti da moči za nadaljnje delo. Oba sta nam lahko za vzor, kako živeti polno življenje v medsebojnem razumevanju in ljubezni pa tudi v strpnosti in spoštovanju do ljudi. Ker je Lojz sam okusil marsikaj grenkega, še toliko raje razveseljuje druge.

Rodil se je 28. aprila 1928 v Andolu. V družini je bil sedmi od devetih otrok. Živeli so iz rok v usta, lačni na srečo niso bili, a je bilo potrebno veliko dela in iznajdljivosti, da so lahko preživeli. Redili so živino, obdelovali zemljo in pozimi delali žlice in obodi. Postopoma so od doma odšli vsi bratje in sestre, on pa je vztrajal

in ostal doma na lepem koščku domače zemlje. Najbolj srečen je bil, ko se je poročil. Dobil je točno tako ženo, kot si jo je želel, in po 61 letih zakona svojega mnenja ni spremenil. Imata tri otroke, s katerimi vzdržujeta redne stike, vesela sta obiskov svojih desetih vnukov in desetih pravnukov. Pogosto se družijo, skupaj praznujejo in na nobenem praznovanju tudi onadva ne manjkata. Najvažnejše pa je, da se razumeta. Vsako jutro se objameta in veselita novega dne. Vesela sta, da lahko sama skrbita drug za drugega, da še lahko pomagata drugim, tudi domačim.

Lojza odlikuje bister spomin. Zgodb mu ne zmanjka, saj je v svojem dolgem življenju doživel veliko lepih trenutkov, pa tudi hudih, ki se jih ne spominja rad. Spomni se stvari, ki so se zgodile, ko je bil star pet let. Odkar ve zase, je moral delati. Delo ga je gnalo naprej. »Pri hrani in pijači je treba imeti zmernost, popivanje človeka pokvari,« še doda. Ves čas je bil tudi družbeno angažiran tako v krajevnem kot občinskem merilu. Oba z ženo sta že 28 let aktivna člana DU Sodražica. Lojz je za svoje večletno delovanje v društvu dobil pisno priznanje PZDU Dolenjske in Bele krajine. Tinka se pošali: »Sodelujeva v projektu Starejši za starejše, ampak pri naju je obratno, midva sva starejša in obiskujeva mlajše, ki potrebujejo pomoč.« Svoje delo nameravata nekoliko upočasniti, ne nameravata pa se odreči druženju in prijateljevanju s člani društva. »To je moje življenje, ne smeš razmišljati, da bo treba oditi, tista s koso bo že prišla, jaz nimam časa čakati nanjo,« še pravi in se nasmeje.

Njegovo okroglo obletnico smo praznovali tudi v Društvu upokojencev in mu zaželeli še veliko lepih dni ter zdravja in razumevanja.

ZA POLETNE DNI

PIŠETA IN FOTOGRAFIRATA: SONJA IN MARJAN ČAMPA

Pred skorajšnjim začetkom poletja nam misli počasi uhajajo k dopustniškim dnevom, ko imamo morda več časa za ustvarjanje za štedilnikom. Lahko pa si tudi tukaj privoščimo malo oddiha, čeprav je treba jesti vsak dan. Poleti imamo na voljo pester izbor živil, s katerimi lahko dobimo nove ideje in zamisli.

V tej številki glasila vam predlagava preprosto hladno jed iz piščančjega mesa, ki jo lahko pripravite vnaprej, postrežete pa s solato po lastnem izboru. Za sladico tokrat ponujava malo bolj zamudno jagodno torto, ki pa je vredna vsake minute vloženega truda. Dober tek!

Piščančji kolač

40 dag piščančjega mesa brez kosti in kože
25 dag naribanega sira za pico oz. mocarele
25 dag naravnega grškega jogurta ali kisle smetane
3 jajca
začimbe: sol, poper, origano in timijan

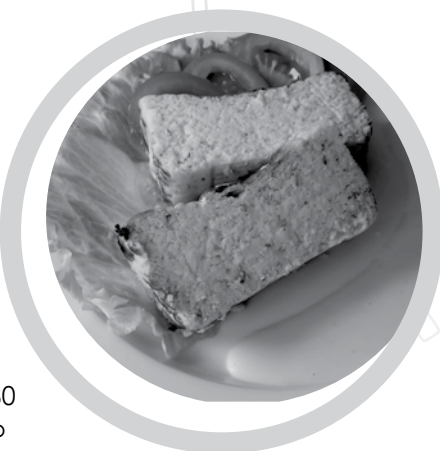
Za preliv:

po eno žlico majoneze in gorčice
mleko

Piščanca spečemo v ponvi, nato ga zmiksamo v multipraktiku skupaj s sirom, jogurtom, jajci in začimbami. Zmes zlijemo v pravokoten model (dolga 30 cm), ki smo ga obložili s peki papirjem. Kolač pečemo v pečici pri 180 stopinjah približno eno uro. Ko je pečen, ga vzamemo iz modela in damo na pladenj. Čez nekaj časa ga postavimo v hladilnik, da se dobro ohladi.

Kolač narežemo na rezine in postrežemo s prelivom. Tega pripravimo tako, da z ročno metlico zmešamo majonezo in gorčico ter toliko mleka, da nastane tekoča zmes. Za prilogo lahko pripravimo zeleno ali kakšno drugo solato po lastnem okusu.

Namig: tanke rezine kolača so lahko odlična izbira za pripravo sendvičev.

»ČE RECEPT NIMA DUŠE, MORA SVOJO DUŠO V RECEPT VDAHNITI KUHAR.«
(avtor neznan)

Jagodno-smetanova torta

Biskvit

2 jajci
9 dag moka
10 dag sladkorja
7 dag olja
0,5 dl mrzle vode
½ žličke pecilnega praška
1 žličko limonine lupinice
vanilin
ščepec soli

Čokoladna krema (pariška)

20 dag sladke smetane
15 dag jedilne čokolade

Jagodni nadev

50 dag jagod
2 jajci
0,25 dl mleka
15 dag sladkorja
5 dag moka
vanilja
40 dag kisle smetane
12 lističev bele želatine

Za to torto se najprej lotimo priprave

čokoladne kreme.

V kozico damo smetano in na koščke nalomljeno čokolado ter mešamo na zmernem ognju, dokler zmes ne zavre. Odstavimo in nekoliko ohladimo, nato pa postavimo v hladilnik za nekaj ur, najbolje čez noč. Mrzlo kremo nato stepamo z mešalnikom nekaj minut, dokler ne postane mazljiva in svetlejša barve. Postavimo nazaj v hladilnik.

Za **biskvit** v skledo presejemo moko skupaj s pecilnim praškom. Dodamo sladkor, rumenjake, olje, limonino lupinico, vanilin in sol ter vse skupaj mešamo z mešalnikom. V drugi posodi iz beljakov stepemo zelo trd sneg in ga z ročno metlico previdno zamešamo v zmes iz rumenjakov. Zmes zlijemo v namaščen in pomokan model za torto s snemljivim obročem premera 26 cm. Pečemo pri 180 stopinjah približno 15 minut. Ko je biskvit ohlajen, ga premažemo z vnaprej pripravljeno čokoladno kremo.

Jagodni nadev: rumenjaka, sladkor, mleko, malo vanilje in moko zmešamo v kozici, ki jo damo nato na ogenj in pri stalnem mešanju počakamo, da zavre in se zgosti. V še vročo kremo zmešamo sneg iz dveh beljakov. Nato kremo zmešamo z jagodami, ki smo jih predhodno spasirali. Primešamo še kisló smetano. Na koncu dodamo želatino, ki smo jo pripravili po navodilih na embalaži. Jagodni nadev prelijemo po čokoladni kremi. Torto postavimo v hladilnik za nekaj ur, da se dobro strdi in ohladi. Nato obroč ločimo od torte in jo postavimo na pladenj. Okrasimo jo lahko z jagodami in nstrgano čokolado.

VAMPIJADA 2019

PRIPRAVILO: TURISTIČNO DRUŠTVO SODRAŽICA, FOTO: ŽIGA LOVŠIN

Člani Turističnega društva Sodražica smo četrtič pripravili Vampijado – tekmovanje v kuhanju govejih vampov, na katerem so se pomerili amaterski kulinarčni mojstri in mojstrice sledečih ekip: Športno društvo Sodražica, Društvo upokojencev Sodražica, Mlin, Turistično društvo Kurešček, MAME – Društvo upokojencev Loški Potok, Kulturno-turistično društvo Puconci, Šedrzanke, Vesele Ribničanke, Šolski tim, Kočevska đezerja, Smučarski klub Sodražica, Majolka bar, Gasarji, Veseli vampki, SMB in Kočevske medvedke – Turistično društvo Kočevje.

Tako je v soboto, 1. junija, po 9. uri na šolskem igrišču zadisalo po dimu z ognjišč in čebuli, ki se je pražila v 16 kotličkih, v katerih so sodelujoče ekipe v prijetnem družabnem razpoloženju kuhale vampe, za katere so se nadejale, da bodo dobile naj-

boljšo oceno strokovne komisije ali da bodo prodale največ porcij in tako osvojile nagrado občinstva.

Neodvisna strokovna komisija, ki so jo sestavljali kuharji Janez Bratovž, Janez Hiti in Marjan Čampa, je za zmagovalca razglasila MAME – Društvo upokojencev Loški Potok; glede na osvojene točke so drugo mesto zasedle Kočevske medvedke – Turistično društvo Kočevje in tretje mesto Šolski tim. Da »MAME« resnično obvlada jo kuhanje, je bilo tudi mnenje občinstva, saj so zasedle prvo mesto, drugo mesto je pripadlo Smučarskemu klubu Sodražica, tretje pa sta si delili ekipi Gasarji in Društvo upokojencev Sodražica. MAME so tudi edina ekipa, ki je nagrado po oceni občinstva osvojila drugič, saj je prvič zmagala pred tremi leti.

Da je druženje potekalo v prijetnem

vzdušju, turisti nismo pozabili na neljubitelje vampov in za njih pripravili jedi z žara, Šedrzanke pa so obiskovalcem ponudile dobre in očem privlačne vafle.

Če ste zamudili Vampijado 2019, boste vampe ekipe MAME lahko poskusili na Tržnem dnevu, saj zmagovalcu strokovne komisije pripada čast, da tega dne skuha vampe.

NADUAVANJE, PIRHI IN VELIKONOČNI KOLAČKI

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

Skupina Poprtnik pod okriljem TD v naši občini med drugim skrbi za ohranjanje starih domačih jedi in se povezuje s podobnimi skupinami v drugih občinah. Nekaj dni pred velikonočnimi prazniki sta se pod vodstvom članic skupine odvili dve delavnici. Članice so k sodelovanju povabile Cvetko Vesel. Zakaj prav njo? Cvetka sicer živi v Sodražici, vendar se redno vrača v Sela pri Osilnici, v kraj, kjer je preživela otroštvo. Tam je članica Društva Osilniška dolina, ki je pred časom izdalo publikacijo z naslovom Da ne bo pozabljeno. V njej je predstavilo zgodbe iz življenja ljudi v osilniški dolini nekoč in danes. In ker se zgodbe prepletajo tudi s hrano, nam je predstavila jed, ki za veliko noč ne sme manjkati na praznični mizi. Recept zanjo se že stoletje ni spremenil. To je naduavanje ali nadevanje.

Priprava naduavanja vzame kar nekaj časa, zato je Cvetka udeležence delavnice, bilo jih je dvajset, povabila na pomoč. S svojimi spretnimi rokami so rezali nekaj dni star kruh na kockice, prav tako slanino in meso. Treba je bilo še nasekljati mlado čebulo in stepsti kar precejšnje število jajc. Vse sestavine so pomešali in jih nadevali v čreva, ki so se nato pekla dobro uro. Medtem ko so čakali na pokušino, je Cvetka prijetno popestrila čas s pripovedjo o tem, kako so nekoč praznovali veliko noč v Osilnici in Sodražici.

Po besedah Marije Kovač, ene od intervjuvank v publikaciji, se je v osilniški dolini velikonočne jedi začelo pripravljati na veliki četrtek. Obvezna je bila orehova potica, v nobeni hiši ni manjkalo naduavanje, ki so ga pripravljali na veliki petek. V soboto je gospodinja v pletenico (košaro) poleg potice in naduavanja dala še svinjsko nogo, kruh, kuhana jajca, hren, velikokrat tudi kokoš in ob spremstvu otrok nesla jedi žegnati v cerkev. Še isti večer se je družina zbrala za mizo in po molitvi se je začela praznična večerja. V sodraški dolini pa je priprave na velikonočno praznovanje popisal Franc Lešnjak, ko je obiskoval IV. r. v. n. š., v šolskem časopisu Iz naše doline, št. 5, šol. l. 1936/37. Priprava dobrot se je začela zjutraj na veliko soboto. Najprej so otroci raznesli žegnani ogenj. Gospodinjje so pekly potice, kruh, kuhale pleče, otroci so z rdečo barvo barvali jajca, izkopalji so hrenove

korenine in vse to so popoldne dekleta v jerbasih odnesla žegnati. Po večerni procesiji, ko so si ljudje zaželeli vesele velikonočne praznike, so se družine zbrale doma ob žegnju. Majhna razdalja med dolinama, pa vendar nekaj razlik v praznovanju.

Druga delavnica je bila namenjena mladim. Naučili naj bi se pripraviti »darilca«, ki so jih mame nekoč, ponekod še danes, pripravljale svojim otrokom za veliko noč. To je kolaček s pirhom. Pri pripravi pirhov za barvanje s čebulnimi listi je bilo potrebno kar nekaj spretnosti. Na jajca so polagali mokre listke različnih rastlin in nato so vsako jajce potisnili v najlonsko nogavico ter naredili tesen voz. Sledilo je kuhanje. Nato je dvanajst fantov in deklet iz testa naredilo primerno velike kroglice in jih po vzhajanju razvaljalo, namazalo z rožičevim nadevom, zvilo v kolačke in jih dalo peči. Prav ponosni so bili, ko so ob koncu delavnice združili kolačke in pirhe v lep aranžma.

OHRANJAJMO ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

PIŠE: KATARINA ARKO, DRUŠTVO ZDRAV.SI, FOTO: OSEBNI ARHIV

V Društvu ZDRAV.si skrbimo, da približamo informacije o zdravem in preventivnem delovanju za naše telo ter ga ohranjamo v vitalnem stanju. V aprilu in maju smo organizirali dve zanimivi predavanji z osredotočenostjo na zdravje in ravnovesje v telesu.

Aprila smo gostili raziskovalko zdravega življenja in samozdravilnih vibracij, go. Nerino Darman, ki nas že nekaj let redno obiskuje v spomladanskem in jesenskem terminu. Sejna soba občinskih prostorov v Sodražici je bila polna znanja in informacij željnih obiskovalcev iz bližnje in daljne okolice in tudi nekaj krajanov. To so ljudje, ki se zavedajo pomena zdravja in so sprejeli odgovornost za svoje dobro počutje.

Kot vedno je bila ves čas dvournega predavanja skupina prisotnih podprta z vibracijskimi napravami Tesla-Zaper-Geo. Teslov generator, Bionizator, Bionis in Zaper-Zaperino za protimikrobno in protiparazitno delovanje (osebna bioresonanca) so naprave, ki nam pomagajo, da telo ohranjamo v ravnovesju.

Dotaknili smo se povezave glava-srce, spregovorili o vlogi v energijskem in anatomskem vplivu na zdravje in počutje, kako srčni utrip s svojo obliko elektromagnetnega impulza pošilja informacije celotnemu telesu, usmerja misli, možgane in tudi občutke, uravnava življenjske procese, delovanje in zgradbo telesa. Veliko je bilo govora tudi o motilcih, ki so prisotni v našem okolju in znotraj nas ter odvrčajo od notranje umirjenosti, ki je pogoj za dobro počutje.

Največji motilec je nekakovostno dihanje, ki je odziv na doživljanje čustev, nepravilno prehranjevanje (vse preveč sladkorja, bele moke, ojačevalcev, stimulansov, konzervirane in vnaprej pripravljene hrane, kave, alkohola, gaziranih pijač). Gazirana pijača v pločevinkah je skladišče težkih kovin, zlasti aluminija, prav tako tudi kisla hrana, ki je kuhana v aluminijasti posodi. Vse premalo se gibamo na svežem zraku (zlasti je to pomembno pri otrocih, ki bi se morali nujno vsaj dve uri gibati na prostem), premalo je počitka, spanja v trdi temi, brez elektromotilcev. Tu so še neobvladovanje stresnih situacij, sintetika in plastika v vseh oblikah in še bi lahko naštevali.

Predstavljenih je bilo kar nekaj načinov, kako si lahko pomagamo, tako na fizičnem, umskem kot na čustvenem nivoju, da okrepimo svoje srce. Namreč srce občuti

vsa čustva v telesu, jih ovrednoti in se kot »cesar« odzove z umirjeno ali burno reakcijo. Če ni motilcev, ki bremenijo telo, in je srce umirjeno, so tudi odzivi mirni, preudarni, saj ga čustva ne nadvladajo. Zato se je nujno zavedati motilcev in jih odstraniti, da preprečimo vse večje naraščanje kardiovaskularnih težav. V tem primeru so nam v veliko pomoč tudi naši »prijatelji«, kot jih imenuje Nerina, ki poskrbijo za koherenco srca. Sem spada Bionis, ki oddaja GEO-impulze v naravnem ritmu Schumannove resonance in spodbuja imunski sistem. Ker je majhen, nas spremlja povsod in pomaga, da ozavestimo svoje sposobnosti in lažje obvladujemo negativna čustva, naši odzivi so manj burni, manj je depresije in tesnobe počutja. Ublaži se živčna napetost, ki pomirja notranje organe, sprosti se dih za več kisika in v telesu se lažje vzpostavi ravnovesje.

Z VESELJEM VAS VABIVA NA JESENSKO PREDAVANJE, KI BO 16. OKTOBRA. ZA VEČ INFORMACIJ SI OGLEDJTE SPLETNO STRAN WWW.ALKIVITA.SI.

Na drugem predavanju na temo rak na debelem črevesju skozi oči biologike – nove medicine pa nam je g. Jozsef Varga predstavil pet naravnih bioloških zakonov, odkritje dr. Hamerja, znanega nemškega onkologa.

Predstavljen je bil pogled na nastanek bolezni z vidika biologike, ki povezuje vsebino biološkega konflikta in telesnega

odziva, ki se izrazi kot sprememba na naših možganih in organu istočasno, ko smo v fazi aktivnega konflikta. V preteklih treh desetletjih so ugotovitve dr. Hamerja dokazali na več desetisočih primerih prstovoljcev in tako dobili prvo preglednico psiha-možgani-organi.

Ugotovil je, da se vsaka bolezen začne s težkim nepričakovanim čustvenim šokom, ki povzroči lezije (poškodbe) določenega predela možganov, ki ga je, če je dovolj močan, možno zaznati tudi na CT-posnetku. Prizadete možganske celice namreč pošljejo električne in biokemične impulze v pripadajoče dele telesa, ki povzročijo degeneracijo tkiva (tumor). Tako je tudi odziv telesa znan vnaprej.

Nova medicina pomeni velik korak naprej in nov vpogled v nastanek bolezni, pokaže prepletanje procesov, ki potekajo med dušo, možgani in organi. Zelo zanimivo predavanje je vzbudilo veliko zanimanja in velik obisk.

Se zavedamo resnosti odzivov našega telesa na čustvene konflikte?

S tematiko naravnih rešitev za dobro počutje in preventivno delovanje bomo nadaljevali tudi v jesenskem času, zato vabim k spremljanju objav o dogodkih.

Želim vam prijetno, radostno poletje z veliko sproščenega gibanja v naravi, z umirjenim in sproščenim dihom, brez čustvenih pretresov, ter zavedanje sebe in svojega zdravja.

ZDRAVILA IN OTROCI (2. DEL)

KAKO RAVNAMO DOMA

PIŠE: ALENKA ADAMIČ, MAG. FARM.

Pri otrocih se večinoma uporabljajo zdravila, ki so dolgo na trgu in so že dobro preizkušena. Kot vsa zdravila imajo lahko tudi ta neželene učinke, vendar se ob jemanju priporočenih odmerkov pojavijo redko in v blagi obliki. Predvsem ob prvem dajanju določenega zdravila otroka skrbno opazujte, kako se odziva. Spremljajte vse dodatne znake, ki se pojavijo, in ga spodbujajte, da vam tudi sam pove, ali je v tem času pri sebi opazil kakšno posebnost, ki bi bila lahko povezana z neželenimi učinki. Če neželeni učinki niso resni, so le blagi in skorajda nemoteči za otroka, nadaljujte redno dajanje zdravila do konca. Najpogosteje se kot neželeni učinki pojavijo slabost, prebavne motnje in preobčutljivostne kožne reakcije (izpuščaji, koprivnica, srbečica).

Otrokom se kar pogosto predpisujejo antibiotiki. Ti lahko poleg vseh svojih koristnih lastnosti izzovejo tudi neželene učinke. Ker uničijo koristne bakterije, ki so sestavni del zdrave črevesne flore, se lahko pojavijo prebavne motnje z bolečinami v trebuhu in drisko. Med dolgotrajnim jemanjem se lahko zaradi pomanjkanja simbiotskih bakterij bolj razvijejo glivice, predvsem po ustih in na vaginalni sluznici. Zato je med zdravljenjem z antibiotiki priporočljivo, da otrok zaužije pripravke s probiotiki (mlečnokislinskimi bakterijami).

Za vsako zdravilo je natančno predpisano, pod kakšnimi pogoji ga je treba shranjevati, da se ohrani njegova učinkovitost. Večina zdravil se shranjuje pri sobni temperaturi do 25 °C, v suhem in temnem prostoru. Nekatera zdravila so občutljiva za temperaturo in jih je treba hraniti v hladilniku pri temperaturi od 2 do 8 °C oziroma od 8 do 15 °C. Vedno naj bodo do konca uporabe dobro zaprta, shranjena v originalni embalaži, na suhem in v temnem prostoru. Kopalnica zaradi vlage vsekakor ni primeren kraj za shranjevanje zdravil. Shranjujte jih tako, da so nedosegljiva otrokom.

Zdravilo je predpisano za točno določeno osebo in natančno določene bolezenske znake, zato ne uporabljajte zdravil, ki so vam ostala od prejšnjih zdravljenj oziroma od zdravljenj drugih otrok.

Za uporabo zdravil brez recepta oziroma samozdravljenje se odločite samo pri lažjih bolezenskih težavah, kot so povišana telesna temperatura, bolečina, kašelj, zamašen nos, lažje prebavne težave. Za uporabo zdravil brez recepta se lahko pri otrocih odločite le, če očitno prepoznate znake ali simptome, ki jih želite zdraviti, ugotovite, da je zdravstveno stanje primerno za samozdravljenje, znate izbrati primerno zdravilo in se ravnati po priloženih navodilih za uporabo. Otrokom, mlajšim od dveh let, ne dajajte zdravil, dosegljivih brez recepta, razen po predhodnem posvetu z zdravnikom ali farmacevtom. Če težave kljub samozdravljenju v nekaj dneh ne minejo, morate obiskati zdravnika. Pred vsako uporabo se prepričajte, da je zdravilo varno in primerno za vašega otroka, in povprašajte za nasvet farmacevta v lekarni.

Otroci in aspirin?

Ena izmed potencialno nevarnih učinkovin za otroke, ki je v široki uporabi že več kot sto let, je tudi acetilsalicilna kislina (Aspirin®). Uporablja se za zdravljenje vnetij, povišane telesne temperature, lajšanje bolečin in preprečevanje nastajanja krvnih strdkov. Acetilsalicilno kislino vsebujejo številni pripravki proti bolečinam, prehladu, glavobolom. Pri otrocih pa lahko povzroči tudi znake, ki jih opisujemo z izrazom Reyeov sindrom. To je sicer redko, a zelo nevarno obolenje, ki povzroča resne okvare jeter in možganov. Čeprav je Reyeov sindrom redek, je lahko tudi smrten. Dajanje acetilsalicilne kisline otrokom, mlajšim od 12 let, se zato odsvetuje.

Med ljudmi je razširjeno mnenje, da so vsi zdravilni pripravki naravnega izvora blažji in zato manj škodljivi kot preostala zdravila. V resnici pa so lahko ob nepravilni uporabi prav tako nevarni kot zdravila sinteznega izvora. Glede na zadnja evropska priporočila o primerosti uporabe zdravilnih pripravkov rastlinskega izvora pri otrocih velja, da tudi nekatere zdravilne rastline in pripravki iz njih, ki jih tradicionalno že vrsto let uporabljamo tudi pri otrocih, niso primerni za uporabo v vseh starostnih obdobjih. Zato je pomembno, da se pred vsako uporabo zdravilnih pripravkov rastlinskega izvora posvetujete z zdravnikom ali farmacevtom. Na primer uporaba mazil, ki vsebujejo mentol in kafro, ni priporočljiva pri dojenčkih in majhnih otrocih.

Vitaminsko-mineralni pripravki so namenjeni preprečevanju in nadomeščanju splošnega pomanjkanja vitaminov, ki nastane zaradi različnih vzrokov – bodisi zaradi povečane porabe bodisi zaradi zmanjšane vnosa v organizem. Smiselno jih je uživati le občasno, med okužbami, v obdobju rasti, med večjimi napori ali drugimi obremenitvami, vedno pa le en sam izdelek v okviru priporočenega dnevnega odmerka. Priporočeni dnevni odmerki za otroke in odrasle se razlikujejo, zato je zelo pomembno, da otroci uživajo pripravke za otroke, saj so ti prilagojeni njihovim dnevnim potrebam.

Na zastripitev z zdravili pri otroku pomislimo, kadar se pri sicer zdravem otroku nenadoma pojavijo znamenja, kot so motnje zavesti, krči, šok, slabost, bruhanje, mravljinčenje, neredno utripanje srca. Vedeti moramo, da so vsa zdravila lahko zelo nevarna za otroka, še posebej tista z vplivi na osrednji živčni sistem in srčno mišico, zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni, hormonska zdravila in zdravila, ki vsebujejo železo. Že ena sama tableta je včasih lahko dovolj, da se otrok zastripi ali celo umre.

Otroci, še posebno mlajši od štirih let, lahko dosežejo stvari na mizi, brskajo po torbicah in predalnikih, torej tam, kjer pogosto shranjujemo zdravila. Zaradi radovednosti in procesa odkrivanja sveta v usta radi dajejo tudi neznane stvari, zato moramo biti pri shranjevanju zdravil še posebno previdni. Vsa zdravila moramo shranjevati zunaj dosega otrokovih rok in oči. Niti zdravila, ki ga otrok sicer jemlje, ne puščamo v dosegu njegovih rok. Najprimernejše so omare ali predali, ki jih lahko zaklenemo.

Otroku nikdar ne prikrivajmo, kaj mu dajemo, in se ne pretvarjamo, da so tablete bomboni, tekoča zdravila pa navadne pijače. Starši prepogosto tako poimenujejo zdravila, misleč, da jih bo otrok vzel le pod pretvezo. Posledica tega je lahko, da otrok zaužije večje količine zdravil, ko bo naletel na njih, saj se bo še predobro spomnil, kako smo jih nazadnje poimenovali. Ker otroci radi posnemajo naše vedenje, je najbolje, da svoja zdravila jemljete v njihovi odsotnosti.

Zdravila vedno odmerjamo natančno in za sirupe oziroma druga zdravila v obliki raztopin vedno uporabljamo merilno žličko ali priloženo kapalko. Pri tem moramo biti pozorni tudi na razliko med izrazoma žlička in žlica, saj gre za dva zelo različna odmerka. Razlika med žlico (15 ml) in žličko (5 ml) je namreč velika.

Tako kot je za starše in skrbnike zelo pomembno, da poznajo zdravila, ki jih otrok uporablja, je pomembno tudi, da tudi otrok ve, kaj so zdravila, in jih pozna. Tako se uči večšin pravilne in varne uporabe zdravil, pripomore pa tudi k boljšim izidom zdravljenja. Otroci se učijo iz izkušenj in pri tem ste jim lahko zgled pri uporabi zdravil. Pokažite jim, kako se zdravila uporabljajo pravilno in varno.

Otroka morate naučiti, naj nikoli ne vzame zdravila, če mu ga ne dajo starši, druga znana odrasla oseba ali zdravstveni delavec (zdravnik, farmacevt, medicinska sestra), in da ne uporablja zdravil, ki jih jemljejo druge osebe!

Pri poučevanju otrok o zdravilih vam lahko pomagamo zdravstveni delavci, zato ne imejte zadržkov, če imate kakšno vprašanje na to temo.

VIR: OTROCI IN ZDRAVILA, SFD, 2008

ŠD EXTREM Z DRŽAVNIMI PRVAKI

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: M. KLEVŽE

Futsal sezona se je za ŠD Extrem končala zelo uspešno. Z ekipama U15 in U17 smo končnico 1. slovenske državne futsal lige (SFL) zaključili odlično, saj je ekipa U15 nadigrala vse ekipe in osvojila naslov državnega prvaka, njen uspeh pa je dopolnila ekipa U17 s 4. mestom.

U17

Ekipa U17 je po zelo dobrem začetku v končnici nadaljevala bolj zadržano in z nekaj izgubljenimi točkami zapravila mesto med prvimi tremi ekipami v Sloveniji. So pa fantje skozi celotno prvenstvo dokazovali, da so zrela ekipa in da z nadaljnjim dobrim delom in zavzetostjo lahko v prihodnjih sezonah ciljajo na sam vrh v SFL. Fantom in trenerjema, Matjažu Klevžetu in Mitji Miheliču, iskrene čestitke za osvojen 4. mesto v Sloveniji.

U17, KONČNICA SFL

1.	krog	ŠD Extrem	4 : 2	KMN Slovenske Gorice
2.	krog	ŠD Extrem	5 : 4	KMN Bronx Škofije
3.	krog	Siliko Atet rent a car	2 : 1	ŠD Extrem
4.	krog	ŠD Extrem	4 : 2	Kebelj Avto Aleš
5.	krog	KMN Meteorplast	1 : 9	ŠD Extrem
6.	krog	KMN Slovenske Gorice	4 : 2	ŠD Extrem
7.	krog	KMN Bronx Škofije	4 : 2	ŠD Extrem
8.	krog	ŠD Extrem	2 : 7	Siliko Atet rent a car
9.	krog	Kebelj Avto Aleš	1 : 5	ŠD Extrem
10.	krog	ŠD Extrem	8 : 1	KMN Meteorplast

KONČNO MESTO NA LESTVICI : 4. z 18 doseženimi točkami.

Med ekipami v kategoriji U17 se je do zadnjega bil ogorčen boj za prvaka, v katerem je na koncu največ iztržila ekipa KMN BRONX iz Škofij, ki je postala državni prvak. Drugo mesto je osvojila ekipa KMN Slovenske Gorice, tretje pa ekipa Siliko Atet rent a car. Med 1. in 4. ekipo so bile le štiri točke razlike.

U15

Ekipa U15 je končnico v SFL U15 nadaljevala zelo zavzeto in brez poraza vse do zadnje tekme proti KMN Meteorplast v Ljutomeru. Odlična tekmovalna kondicija, predvsem pa kolegalnost in povezanost v ekipi so jo pripeljale do naslova državnega prvaka. Vse zasluge za ta veliki uspeh ekipe U15 gre pripisati trenerju Srđanu Đorđeviću in pomočniku trenerja Matjažu Klevžetu, ki sta uspela v ekipi ustvariti zelo velik ekipni duh in zavzetost na tekmah. Prvaki so 19. 5. 2019 ob 21. uri prinesli pokal in medalje pred Športno dvorano Sodražica, kjer jih je pričakalo kar lepo število zvestih navijačev in župan občine Sodražica, gospod Blaž Milavec, ter župan občine Ribnica, gospod Samo Pogorelec. Oba župana sta državne prvake sprejela tudi na Občini Sodražica, kjer se je sprejemu pridružil tudi župan občine Bloke, gospod Jože Doles, in na Občini Ribnica. Iskrene čestitke fantom in trenerjema za doseženi naslov! Ekipa ŠD Extrem U15 ima v svojih vrstah tudi najboljšega strelca rednega dela prvenstva U15 zahod, Andraža Gregoriča, in najboljšega strelca lige za prvaka, Anžeta Žlindra. Za ekipo ŠD Extrem U15 so naslov državnega prvaka dosegli: Andraž Gregorič (kapetan), Nik Ambrožič (golman), Anže Žlindra, Patrik Korenjak, Tit Starc, Luka Čop, Tomaž Lovrenčič, Aljaž Lovrenčič, Jure Mate, Nejc Vetric, Mihael Čop, Anže Oražem, Đorđe Đorđević, Gašper Vidrih in trener Srđan Đorđević.

U15, KONČNICA SFL

1.	krog	KMN Oplast Kobarid	0 : 0	ŠD Extrem
2.	krog	ŠD Extrem	5 : 4	KMN Tomaž Šic bar
3.	krog	KMN Slovenske gorice	10 : 13	ŠD Extrem
4.	krog	KMN Bronx Škofije	4 : 4	ŠD Extrem
5.	krog	ŠD Extrem	8 : 3	KMN Meteorplast
6.	krog	ŠD Extrem	6 : 4	KMN Oplast Kobarid
7.	krog	KMN Tomaž Šic bar	3 : 7	ŠD Extrem
8.	krog	ŠD Extrem	13 : 2	KMN Slovenske gorice
9.	krog	ŠD Extrem	7 : 0	KMN Bronx Škofije
10.	krog	KMN Meteorplast	6 : 1	ŠD Extrem

KOČNO MESTO NA LESTVICI: 1. z doseženimi 23 točkami.

Najboljši strelca rednega dela lige in kapetan ekipe ŠD Extrem U15 Andraž Gregorič

Najboljši strelca lige za prvaka ŠD Extrem U15 Anže Žlindra

Med ekipami v SFL U15 je bil boj za prvaka odločen že v predzadnjem kolu, ko je ŠD Extrem premagal ekipo KMN Bronx Škofije. Drugo mesto je osvojila ekipa KMN Meteorplast, tretje mesto pa ekipa KMN Oplast Kobarid.

Naslov državnega prvaka v SFL U15, 4. mesto v SFL U17 in 9. mesto v članski konkurenci v 2. SFL nakazujejo na zelo dobro in zavzeto delo v ŠD Extrem in na strokovno delo trenerjev z ekipami, kar ostaja tudi naše vodilo za prihodnje sezone.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo občinam in vsem sponzorjem ter donatorjem, ki nam s svojimi prispevki in podporo omogočate strokovno in kakovostno delo v klubu in s tem tudi doseganje vrhunskih uspehov. Posebna zahvala pa gre našima šoferjema, Iztoku Pucerju in Janez Nosanu, ki sta nas potrpežljivo in varno vozila na vsa gostovanja po Sloveniji.

Pridružite se nam! V juniju so za najmlajše organizirane urice nogometa, v svoje vrste pa vabimo tudi vse ostale zainteresirane igralce. Prvi mesec vadbe v našem klubu ste oproščeni plačila vadbine.

Za vse informacije smo vam na voljo preko naslednjih povezav:

E-pošta: info@sd-extrem.si

Spletna stran: www.sd-extrem.si

Facebook: [@sportnodrustvo.extrem](https://www.facebook.com/sportnodrustvo.extrem)

Mobilna številka: 040 708 033

SPREJEM DRŽAVNIH PRVAKOV NA OBČINI SODRAŽICA

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: M. KLEVŽE

V sredo, 22. 5. 2019, je na Občini Sodražica potekal sprejem državnih prvakov U15 v futsalu, ŠD Extrem. V sejni sobi Občine Sodražica sta župan občine Sodražica, g. Blaž Milavec, in župan občine Bloke, g. Jože Doles, skupaj sprejela državne prvake U15 v futsalu. Sprejema sta se poleg igralcev: Andraža Gregoriča (kapetan), Nika Ambrožiča (golman), Anžeta Žlindre, Patrika Korenjaka, Tita Starca, Tomaža Lovrenčiča, Aljaža Lovrenčiča, Jureta Mateta, Nejca Vetriha, Anžeta Oraž-

ma, Đorđeja Đorđevića in trenerja Srđana Đorđevića udeležila tudi predsednica ŠD Extrem Nuška Klajič Ambrožič in pomočnik trenerja Matjaž Klevže. Sprejem je potekal v dobrem vzdušju in pogovoru. Igralci in spremljevalci so od županov prejeli tudi lepa priložnostna darila. Župana sta od predstavnikov ŠD Extrem prejela majice prvakov in klubske šale kot pripomoček pri navijanju na nadaljnjih tekmah. Zahvaljujemo se Občini Sodražica in županoma za prijeten sprejem in darila!

DOSEŽKI KLUBA SIBOR INOTHERM

PIŠE: ELVIS PODLOGAR, PREDSEDNIK SIBORJA

EVROPSKI POKAL V JU-JITSU, DUO SISTEM – MEDEMBLIK 2019

Člani kadetske in mladinske reprezentance ter mlajši člani Siborja Inotherm so se udeležili mednarodnega tekmovanja Duo Games, ki je 6. 4. 2019 potekalo v Medembliku na Nizozemskem. Gre za evropski pokal, ki je bil letos drugič posvečen samo disciplini duo sistem za vse kategorije. Nastopilo je 92 parov iz devetih držav. Slovenija se je tekmovanja udeležila s sedmimi pari, ki so dosegli odlične rezultate:

- Luka Čirović in Nika Kotar, duo mešani pari, kadeti – 1. mesto
- Luka Čirović in Nejc Podlogar, duo moški pari, kadeti – 3. mesto
- Gal Košir in Andraž Žlindra, duo moški pari, kadeti – 1. mesto
- Anže Golež in Enej Žagar, duo moški pari, U16 – 1. mesto
- Neli Podlogar in Jaka Divjak, duo mešani pari, U16 – 2. mesto
- Neli Podlogar in Nika Kotar, duo ženski pari, U16 – 3. mesto
- Neža Levstik in Sara Divjak, duo ženski pari, U16 – 5. mesto

Tekmovanje je bilo odlična generalka za tekmovalce v duo sistemu pred vrhuncem letošnje sezone, evropskim in svetovnim prvenstvom, ki bosta oktobra in novembra. Z odličnimi rezultati so naši člani še enkrat dokazali, da spadajo v evropski in svetovni vrh v tej disciplini. Prav tako smo potrdili dobro delo tudi z mlajšimi člani U16.

DRŽAVNO PRVENSTVO IN POKAL V JU-JITSU BORBAH – ŠEMPETER 2019

Dvanajst slovenskih klubov je 7. 4. 2019 sodelovalo na državnem prvenstvu v borbah za mladince in U14 ter U16 ter drugi tekmi za slovenski pokal v borbah za mlajše kategorije v OŠ Šempeter v organizaciji KBV Fudoshin. Na tekmovanju je nastopilo 99 tekmovalcev.

Ekipa Sibor Inotherm se je tekmovanja udeležila s 14 člani in osvojila 13 medalj. Iz Sodražice so nastopili naslednji tekmovalci in dosegli naslednje odlične uvrstitve:

- Laura ZAJC – 1. mesto, DRŽAVNA PRVAKINJA
- Jan Divjak – 1. mesto
- Miha KRIŽ – 2. mesto
- Benjamin VUKALIČ – 1. mesto

FINALNI TURNIR V BORBAH – SEVNICA 2019

V soboto, 18. 5. 2019, je v Športnem domu Sevnica v organizaciji DBV Ipon in v soorganizaciji JJZS potekal finalni pokalni turnir v borbah za starostne kategorije U8, U10, U12, U14 in U16. Skupaj je nastopilo 75 tekmovalk in tekmovalcev iz šestih klubov. Tekmovanje je skupaj s še dvema turnirjema štel za pokal Slovenije v ju-jitsu borbah.

Ekipa Sibor Inotherm je osvojila 15 medalj, od tega šest zlatih, sedem srebrnih in dve bronasti. Tekmovanja se je udeležilo 16 članov Siborja. Tekmovalci iz Sodražice so dosegli naslednje odlične uvrstitve:

- Laura Zajc, U14 do 52 kg, 1. mesto
- Jan Divjak, U12 do 42 kg, 1. mesto
- Benjamin Vukalič, U12 do 50 kg, 2. mesto

Rezultati Sodražanov s slovenskega pokala so naslednji:

- Jan Divjak, U12, 1. mesto

Čestitke vsem, ki so nastopili v borbah in dosegli ostale odlične uvrstitve. Prav tako smo veseli dogodka (nagradna igra zbiranja žetonov ob nakupu), ki se je za nas v aprilu odvijal v trgovinah Mercator Kočevje in Ribnica. V obeh poslovalnicah je ŠD in ŠK Sibor prejel glavno nagrado v višini tisoč evrov. Bolj kot finančna nagrada nas veselijo dejstva, da so nas občani Kočevja in Ribnice prepoznali kot zelo uspešno društvo in nam namenili svoj glas ter s tem omogočili osvojitve prvega mesta med tremi društvi.

NOVO VODSTVO ŠPORTNEGA DRUŠTVA SODRAŽICA

PIŠE: MATEJA VESEL

Člani Športnega društva Sodražica so v petek, 12. 4. 2019, na občnem zboru po koncu štiriletnega mandatnega obdobja ponovno izvolili vodstvo, ki je delovalo že v prejšnjem mandatu. Dosedanjo blagajničarko Leo Zajc bo zamenjala Valerija Kovačič.

V tem mandatu želimo predsedniku Mateju Pintarju uspešno vodenje ŠD Sodražica še naprej, šport ima namreč dolgoletno tradicijo v naši občini. Zahvaljujemo se Lei Zajc za dobro vodenje računovodstva in vedno dvignjen telefon, iskrena hvala za vso izkazano pomoč in dobro delo.

IZDELOVANJE BUTARIC V ŽIMARICAH

PIŠETA: NINA BENČINA IN MAJA KLUN, FOTO: OSEBNI ARHIV

13. aprila dopoldan smo se vaščani Žimaric zbrali v gasilskem domu na velikonočnih delavnicah, ki jih je organiziralo Vaško društvo Žimarice. Izdelovali smo velikonočno okrasje in butarice. Delavnic se je udeležilo veliko ljudi, tako otrok kot tudi starejših. Preživeli smo prijetno dopoldne ob izdelovanju in klepetu. Ker smo želeli spoznati, kakšne običaje so imeli včasih, smo nekaj vprašanj zastavili gospe Vidi Pahulje.

Kako ste kot otrok izdelovali butarice?

Ko smo bili majhni, butaric nismo izdelovali mi, ampak so jih naredili naši starši. Potem pa smo jih morali peš odnesti v Sodražico k maši. Ko smo šli k maši, nismo nikoli nesli le ene butarice. Vedno smo jih nosili več, in sicer še od drugih, ki niso mogli iti tja. V zameno za to pomoč smo dobili nekaj denarja, včasih pa tudi le pomarančo.

Kako so bile videti butarice včasih?

Butarice so bile podobne kot danes. Včasih smo dodali le še kakšno pomarančo, korenje in pa tudi verh, kot smo včasih rekli.

Kakšen je bil pri vas velikonočni zajtrk?

Še pred zajtrkom smo šli k procesiji in maši. Ko smo prišli domov, pa smo se usedli za mizo in zmolili. Zatem smo začeli jesti. Na mizo smo postavili jedi, ki so bile v soboto žegnane: šunko, potico, kruh, včasih tudi kakšen pih, če smo ga dobili, ko smo nesli k maši še druge butarice.

KMEČKI PRAZNIK V BREŽAH

Vaščani Brež že 5. leto zapored pripravljamo dogodek, ki bo potekal **6. 7. 2019** s pričetkom **ob 13. uri v Brežah**.

Predstavitve mehanizacije iz kmetijske in gozdarske panoge ter bogat spremljevalni program: košnja trave s koso, kmečke igre, prikaz varnega dela z motorno žago, razstava starodobnih traktorjev, presenečenje.

Potrudili se bomo za pestro gostinsko ponudbo, za veselo razpoloženje bo poskrbel **ansambel HIT**. Pristrčno vabljeni.

Vaščani Brež in
Športno kulturno društvo Breže

KJE JE BILO JAPODSKO MESTO METULLUM

PIŠE: HINKO KLUN

29. 3. 2019 smo v Vaškem športnem, turističnem društvu Žimarice gostili g. Dimitrija Kebeta. Na njegove zapiske o mestu Metullum smo naleteli ob ustanavljanju vaškega društva. Raziskovali smo žimarsko zgodovino ter slučajno naleteli na članek z naslovom Zasebni raziskovalec na hribu Planine odkril staro japonsko mesto Metullum. Gospoda Kebeta smo povabili na predstavitev. Skupaj smo šli na Planine, kjer nam je pripravil zanimivo lekcijo o življenju in navadah ljudi na našem območju v dobi Japodov. Predstavitvi v naravi je sledila tudi predstavitev v sejni sobi Občine Sodražica.

Predstavitvev gospoda Kebeta

Kot zasebni raziskovalec sem »po naključju« leta 1994 kupil staro knjigo Zgodovina Slovencev Josipa Grudna. Že na prvem listu je bila napisana pesem Franceta Prešerna, ki se glasi:

»/.../ očetov naših imenitna dela, kar jih nekdanjih časov zgodba hrani, kako »Metulum« se Avgustu brani /.../«

S preučevanjem knjig zgodovine slovenskih piscev je najbolj realistično opisal lokacijo mesta Metullum Anton Tomaž Linhart v knjigi Poskus zgodovine Kranjske in ostalih dežel južnih Slovanov Avstrije leta 1788. Opazil sem, da je na Linhartovem zemljevidu Metullum označen na isti zemljepisni širini kot Cerkniško jezero in da je v bližini rečica, ki ponikne. Preiskal sem vse območje v polmeru 20 km in prišel do zaključka, da Metullum stoji nad naseljem Žimarice. Hrib se danes imenuje Planine (811 m). Največje presenečenje samega vrha Metulluma je, da se ne vidi iz bližine z zahoda in severa in je kot tak dobro skrit. Zato ni čudno, da ga je Oktavijan zaman iskal po notranjskih gozdovih. Sam vrh Planine je težko dostopen in dobro branljiv s severne, zahodne in južne strani. Mesto je bilo na dveh lokacijah in

je bilo do tal porušeno. Vidni so talni obris koč in naselbine ter japonske gomile (pokopališča). Pod hribom je v bližini izvir reke Bistrice. Metullum je stal na pomembnem geostrateškem področju poti, ki so vodile na zahodu proti Cerknici in Istri, na jugu proti Kolpi in Gorskem Kotarju, na vzhodu proti Dolenjski in na severu proti Igu in Ljubljani. V bližini Metulluma so kasneje zgradili veliki zaporni zid v smeri Strmca–Runarsko–Benete. Kamenje za ta zid so vzeli tudi iz mesta Metullum.

Konec mesta Metullum po zapisu Janeza Trdine

»Ker se je pa podjarmljen narod večkrat uprl rimski oblasti, se vna me leta 30 pr. Kr. nova vojska z Rimljani. Ti prihrumeč pod poveljem Avgustovim, ter razdenejo vsa gradišča po južnem delu sedanje Kranjske, med njimi tudi mogočni Metullum. »Malo mest« — piše Trdina — »se je branilo kedaj s tako trdovratnostjo, kot Metullum. Zastonj so je Rimci naskakovali, zastonj so metali kamenje na zidovje, zastonj skušali po mostovih, koje so v ozidje vrgli, v trdnjavo priti. Njih napadi so bili odbiti, njih struge, ki so metale kamenje, razrušene in mostovi podrti; že veliko Rimljanov pade, in sam Avgust iz dveh ran krvavi. Pa vkljub temu vendar od oblege ne odneha, ampak od dne do dne hujše pritiska. Može Metulla, ki so branili mesto, so s časom v bojih skopneli, kajti le 3000 se jih je štel. Tako Rimljani slednjič prodero. Ko žene Metulla to vidijo, zapro se v neko poslopje, in se tu z otroki vred zažgo, do zadnjega diha svobodne.«

Gospod Kebe je tudi etimološko razdelil ime Žimarice: ŽI = staroslovenski izraz za živeti in MAR = Mars, bog vojne. Torej beseda žimar pomeni boj na življenje in smrt. Tudi na starih avstro-ogrskih zemljevidih je uporabljeno ime SIG-MARce, kar pomeni na zmago in smrt.

RADIOAMATERSKI DIGITALNI REPETITOR OBRATUJE TUDI V RIBN'ŠKI DOLINI IN OKOLICI

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: MIRO KOKOL – S51SK, PREDSEDNIK RADIOKLUBA RIBNICA

Digitalizacija zelo hitro vstopa na vsa področja, tudi na področje radioamaterizma. Po slovenskih vrhovih se počasi vztrajno postavlja tudi digitalni repetitorji za potrebe radioamaterjev. Ker v južnem delu Slovenije ni postavljen noben repetitor za te potrebe, se je v Radioklubu Ribnica med člani že nekaj časa »kuhala« želja, da bi tudi na ribn'škem koncu postavili repetitor in tako z radijskim signalom pokrili čim večjo površino tega dela Slovenije. Končno smo si na občnem zboru leta 2018 zadali nalogo, da resno pristopimo k projektu izgradnje celotnega sistema. S pomočjo donacijskih sredstev Občine Ribnica in Občine Sodražica smo marca 2019 postavili ustrezen digitalni repetitor. Dogovorili smo se, da ga bomo postavili na Travnji gori, kjer že imamo staro opremo za Packet radio, skupaj z antenskim sistemom, ki ga še lahko uporabimo. Predhodno smo preverili pokritost radijskega signala s te točke in ugotovili, da z radijskim signalom optimalno pokrijemo večji del občine Ribnica, Sodražica in tudi Velike Lašče. Ker sistemi digitalnih repetitorjev za svoje delovanje izkoriščajo tudi internetno omrežje, smo člani radiokluba najprej vzpostavili WiFi-most iz doline Sodražice na RTV-stolp na Travnji gori. Najprej smo v Sodražici, na domu Janka, namestili enega od usmerjevalnikov ter ga usmerili proti RTV-pretvorniku na Travnji gori. Preko kabla smo ga povezali v internetni prehod ponudnika T-2. Drugi usmerjevalnik smo namestili na antenski stolp

na Travnji gori ter ga usmeril v dolino proti prvemu usmerjevalniku. Vidne poti v izmeri 1,7 km ne ovira noben predmet, zato je končni test povezave pokazal polno internetno hitrost, kolikor pač zmora kabelska linija internetnega ponudnika. Po nabavi digitalnega repetitorja smo ga marca 2019 postavili, konfigurirali in vključili v obratovanje. Prvi testi so bili več kot zadovoljivi. S tem projektom smo tudi ribn'ški radioamaterji vključeni v globalni sistem radioamaterskega digitalnega sistema tako v Sloveniji kot zunaj meja ter smo premostili marsikatero težavo vzpostavljanja medsebojnih brezžičnih komunikacij.

LETNO SREČANJE SALEZIJANCEV SOTRUDNIKOV V SODRAŽICI

PIŠE: LJUBICA KOŠIR, FOTO: EVGEN ZAJC

Ali ste že slišali o prostovoljcih in prostovoljkah, ki se z drugo besedo imenujemo salezijanke/salezijanci sotrudniki? Skupina sotrudnic že več kot 20 let deluje tudi v Sodražici (v Klubu Kresnička, na oratoriju, v Klubu mame Marjete ...). Smo del salezijanske družine, ki jo je ustanovil sv. Janez Bosko, ki je želel, da se njegovo delo nadaljuje po vseh celinah sveta, med vsemi ljudmi, posebej med mladimi in ubogimi. Združenje deluje v Ameriki, Afriki, Aziji, Oceaniji, Evropi in na Bližnjem vzhodu ter šteje okrog 28.100 članov. Salezijanska družina je sestavljena iz 31 vej; vse delujejo po vzoru ustanovitelja salezijancev, le pod različnimi imeni in z določenimi prioritetaми.

To je poklic in hkrati dar, ki je namenjen vsakomur, ki želi poleg svojega osnovnega poklica in družine storiti še kaj dobrega v prid mladih in ljudskih slojev. Gotovo

je to osebna odločitev, ki zahteva določeno duhovno rast, pripravo na poklic in življenje po veri.

V Sloveniji sotrudniki delujemo v Sevnici, na Bledu, v Šentjoštu, v Sodražici in na Rakovniku, kjer je tudi naš sedež. Vodi nas inšpektorialni koordinator in duhovni asistent, vsaka skupina pa ima tudi svojega krajevnega koordinatorja.

V tej sestavi smo se v soboto, 18. maja, zbrali v našem centru v Sodražici, saj vsako leto srečanje organizira eden od centrov. Med nami je bil poseben gost – pokrajinski svetovalec, g. Stanislav Veselsky, ki je odgovoren za vse sotrudnike srednje in vzhodne Evrope.

Kot mnoge letošnje majske dni je bilo tudi takrat vreme videti in čutiti bolj jesensko kakor majsko, saj so se že zjutraj zgrinjali temni oblaki, bilo je megleno in zelo hladno za ta čas. Kljub slabi napovedi smo sodraške sotrudnice sklenile, da se ne bomo ravnale po vremenu. Potrudile smo se za topel sprejem gostov v župnijskem domu, kjer je bil med nami tudi podžupan, g. Andrej Pogorelec. Ker je dobra volja nalezljiva, prav tako kot slaba, se je prav kmalu slišal zadovoljen klet, smeh in tudi otroški živžav. Prav hitro smo se vsi ogreli in odšli v kapelo, da bi se malo bolje spoznali. Kot koordinatorica centra sem na začetku srečanja pozdravila vse navzoče, potem pa je naš kraj predstavil tudi g. Andrej Pogorelec. Za njim je spregovoril g. Tilen Mlakar, inšpektorialni koordinator, ki je predstavil pokrajinskega svetovalca, g. Stanislava, in mu predal besedo. Ta nas je seznanil z mnogimi podatki o salezijancih sotrudnikih tudi na svetovni ravni ter o našem poslanstvu danes in jutri.

Vstopili smo še v našo župnijsko cerkev, kjer nas je prijazno sprejel g. župnik Franci Bizjak in nam povedal nekaj zgodovinskih dogodkov naše cerkve, župnije ter predstavil umetnine, ki krasijo cerkev, in mogočne orgle, ki dobro služijo svojemu namenu in pevcem pomagajo k ubranosti petja, vendar ne brez organista.

Po predvidenem programu smo se odpeljali na Goro, kjer smo v cerkvi Marije Snežne imeli sveto mašo, ki sta jo darovala g. Ivan Turk in g. Klemen Balazič, naša duhovna asistenta.

Lepo nas je sprejel tamkajšnji g. župnik Dobrovoljc, ki nam je povedal nekaj zanimivih podatkov o cerkvi, za njim pa nas je nagovoril še g. Kraljič in nam predstavil lik mistikinje Magdalene Gornik, za katero teče postopek za beatifikacijo. Obiskali smo njen grob, kapelico blizu njenega doma in rojstno hišo. Pot smo čez Betonovo in Ravne nadaljevali v Podklanec. Ustavili smo se pri kapelici, ki bi jo lahko imenovali tudi podklanška cerkvica, saj ima zvonik in zvonček. Vsi smo se zazrli v lep obraz medžugorske Kraljice miru. Od naše sotrudnice Andreje smo veliko izvedeli o tej lepi kapelici, ki je sad velikodušnosti in dobrot mnogih, ki so jo načrtovali in gradili. Ob Mariji smo kot skupnost in posamezniki prisluhnili kratki duhovni obnovi s. Martine Golavšek, HMP, ki je tudi odgovorna za sotrudnike, in obnovili svoje obljube. Tu smo prejeli z neba le nekaj kapljic dežja kot blagoslov za našo nadaljnjo življenjsko pot. Ko smo ogreli srca in napolnili dušo s pesmijo in molitvijo, smo se odpeljali še na Bloke, kjer so nas postregli z dobrim domačim kosilom, ki nam je prav vsem teknilo. Radi bi si ogledali še Bloško jezero, vendar smo sklenili, da si bomo to zanimivost ogledali kdaj drugič, saj je ob koncu našega srečanja začelo močno deževati.

PRVI ORATORIJSKI DAN

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: KATARINA TURK

Animatorji Kluba Kresnička smo se odločili, da bomo dejavni tudi med šolskim letom. Začeli smo se že pripravljati na poletni oratorij, medtem pa smo v soboto pred cvetno nedeljo poskrbeli za prvi oratorijski dan. Z otroki smo imeli skrajšan program, začeli smo z molitvijo in katehezo o veliki noči, potem pa je vsak izmed nas izdelal svojo unikatno butarico. Mladi smo pokazali, da se radi družimo, ustvarjamo in pojemo. V zimskem času pa bo ponovno oratorijski dan, ko bomo izdelovali adventne venčke. Spremljajte našo spletno stran: <http://mc-kresnicka.si/>

ORATORIJSKI NAVDIH MED GORAMI

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: KATARINA TURK

Prvomajske počitnice smo si animatorji rezervirali tudi za pripravljalni vikend. V treh dneh nas je 14 animatorjev zbiralo ideje o katehezah, delavnicah in igrah za vse tiste otroke, ki se bodo udeležili oratorija pri nas, v Sodražici. Letos smo se odpravili na drug konec Slovenije, v Log pod Mangartom, v majhno vasico, kjer smo se odklopili od vsakdanjika, pozabili na mobilne telefone in koristno preživeli skupni čas. Kljub dežju smo naredili ogromno, nepogrešljiva sta bila smeh in zabava. Lahko rečem, da smo zagnana ekipa in si želimo, da tradicija oratorija živi in obstane še naprej. A le z dobro voljo in prostovoljno pomočjo. Se vidimo med 19. in 25. avgustom.

RIBNIŠKI PASIJON 2019

PIŠE: RENATA MIHELČIČ, FOTO: MATJAŽ MALEŽIČ

Na velikonočni ponedeljek smo si v Športnem centru Ribnica lahko ogledali drugo uprizoritev letošnjega Ribniškega pasijona. Tako kot pred tem premierna uprizoritev, ki je bila letos v Sodražici, je bila tudi ta deležna izrazito pozitivnih odzivov.

Zanimiv, vendar drzen osnutek scenarija je pri nekaterih sodelujočih na začetku porajal rahel dvom o tem, kako bo sprejet pri gledalcih. Tudi marsikateremu gledalcu se je na začetku predstave zadeva zdela nekoliko ... čudna?

A scenaristi in režiser so očitno že vedeli, kaj delajo. Kmalu se je (za) čudenje prelevilo v zanimanje in celo navdušenje. Da se v Ribniškem pasijonu sedanost prepleta s preteklostjo, sicer ni novost. A do sedaj je šlo za zgodbo iz preteklosti in zgodbo iz sedanjosti, ki sta se smiselno prepletali. Tokrat pa je Jezus Kristus s svojim križem pravzaprav prišel med nas. Med nami izdan, zapuščen, zaničevan, zasmehovan ... pribit na križ se daruje in nam z ljubeznijo kaže pot. Bravo za idejo! In hvala za »nastavljeno ogledalo«. Le kdo se ni prepoznal v njem? Spodbudi nas k razmisleku in morda ga je vsak začutil nekoliko drugače.

Ribniški pasijon je zagotovo vsako leto znova dokaz, kako zagnanost in predanost obrodita sad. Množičen obisk in pohvala obiskovalcev sta nagrada vsem sodelujočim (opaženim na dogodku in očem skritim) za vloženi trud in čas.

Letošnji Ribniški pasijon je nastal v sodelovanju z občinama Ribnica in Sodražica.

Hvala vsem, ki so kakor koli pomagali pri izvedbi. Seznam sponzorjev in podpornikov je objavljen na <https://www.ribniskipasijon.si>.

O DRUŽINSKEM PEVSKEM ZBORU

PIŠE: TATJANA MIHELČIČ

Ena ura časa, ki jo na teden namenimo prepevanju, za našo družino pomeni neizmerljivo možnost druženja z drugimi družinami, ki nas iz tedna v teden bogati.

Odkar sem se preselila v Sodražico, sem iskala nekaj, kar bi naju z možem in kasneje še s hčerko povezovalo s širšo skupnostjo. Za sodelovanje v zboru smo se najprej odločili zato, da bi hčerki omogočili slavljenje Boga tudi s pesmijo. Sama imam namreč nepozabne spomine na prepevanje v otroškem in mladinskem cerkvenem zboru in mi kar srce zaigra, ko tudi mi kdaj zapojemo kakšno še iz tistih časov. Največje odkritje pa je bilo zame, ko sem po desetih letih zakona ugotovila, da ima tudi moj mož posluh in lahko zelo lepo poje.

Moram priznati, da mi je bilo na začetku kar težko v nedeljo dopoldan darovati uro dragocenega prostega časa. Zdaj pa nam samo bolezen prepreči, da ne gremo na vaje.

Ko se zbiramo, se drug od drugega kar nalezemo veselja. Zdi se mi, da z vsako zapeto kitico vržemo kakšno skrb čez ramo in nedelja je že dopoldan lepša. Nikoli ne zmanjka časa za kakšno dobro besedo spodbude ali tolažbe, ki jo potrebuje zdaj eden, zdaj drugi. Pa še otroci se spoznavajo izven šolskih klopi. Česa več si za našo družinico niti ne bi upala želeli.

Sodelovanje pri nedeljski maši pa je nagrada za ves naš trud in naše odpovedi. Hvaležni smo, da lahko slavimo Boga in pri tem razveselimo druge.

*Bilo veliko tihega je trpljenja,
ki olajšala ga je le smrt.
Tebi dala mir je v večnosti,
a nam pustila
je praznino s hudo bolečino.*

Zahvala

Zapustil nas je naš dragi

ANTON KOŠMRLJ
(10. 1. 1927–24. 2. 2019)
z Gore pri Sodražici

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Pozdravljeno, poletje

PIŠE: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

Na aprilski pravljlični urici so najmlajši prisluhli pravljici z naslovom Zdolgočaseni boben in izdelovali ropotuljice. Majska pravljlična urica je minila v znamenju pravljice Škrbabober. Mali nadobudneži so barvali ilustracije iz knjige. Za svoje zveste bralce smo pripravili naslednji zanimiv izbor nekaterih knjižnih novosti.

SUSAN ELIZABETH PHILLIPS

Pobegla nevesta

Lucy Jorik je prijazna, pridna in odgovorna. Nikoli ni spravila družine v zadrego, saj je njena mama ena najvplivnejših žensk na svetu. Zdaj pa na-redi prav to. Tik preden dahne da najpopolnejšemu moškemu, slavnemu golfistu, ga pusti pred oltarjem in na motorju pobegne z neznancem. Pred škandalom se umakne v hišico ob jezeru. Daleč proč od družine in prijateljev ima končno čas razmisliti, kaj si resnično želi. Toda njen mir najprej zmoti zvedavi deček, ki se redno smuka okoli hiše, in za njim še zvezdnica resničnostnega šova. Še bolj pa v Lucy budi radovednost privlačni motorist, lastnik njenega začasnega doma, ki o sebi noče razkriti prav ničesar, naj Lucy še tako vrta vanj.

NICOLAS BARREAU

Kavarna malih čudežev

Nelly nadvse ljubi branje in počasnost, verjame v znake, boji se potovanja z letali, ne zaupa lepim moškim in je nesrečno zaljubljena v svojega profesorja. Nekega dne v stari babičini knjigi naleti na skrivnostni stavek in naredi nekaj popolnoma neznačilnega zanjo: z bančnega računa dvigne ves svoj denar, si kupi pregrešno drago rdečo torbico in se na vrat na nos iz Pariza odpelje v Benetke. Potovanje jo vodi globoko v osrčje beneške lagune, kjer je ne čakajo le očarljiva in nepredvidena srečanja z vsem, kar je nebeško beneško (tudi lepi neznanec), ampak tudi čarobna kavarna, kjer jo čakajo skrivnosti in so možni pravi mali čudeži. In včasih moramo najprej izgubiti tla pod nogami, da se približamo sedmim nebesom.

MARIE FORCE

Čakanje na ljubezen

Včasih je napad najboljša maščevanje. Adam McCarthy ima za sabo zelo slab teden. Poleg tega da je v tragični nesreči skoraj izgubil tri brate, ga je njegovo, zdaj bivše dekle vrglo iz njegovega lastnega uspešnega podjetja. Zato se vrača na otok Gansett, da se prepriča, ali je z njegovimi brati vse v redu, in da si pomiri pomendrano dušo. Med vožnjo s trajektom naleti na staro družinsko prijateljico, ki se bori s svojimi lastnimi ljubezenskimi težavami. Medtem ko pomagata drug drugemu celiti srčne rane, se med njima splete neverjetno zaveznitvo. Abby Callahan se po novi spodleteli zvezi vrača domov. Po dveh polomih na ljubezenskem področju je odločena, da se bo to poletje nadvse zabavala in uživala na polno! Nova Abby preklinja, pije, si omisli tetovažo in si privoščič vse vragolije, na katere njen prijaznejši, nežnejši alter ego ne bi niti pomislil. Adam kmalu postane njen

angel varuh in ji je ves čas za petami. Boji se le, da bi v njegove načrte lahko posegel Abbyjin bivši – njegov brat Grant.

MARY KUBICA

Pridna punčka

Pridna punčka je prvenec, ki vas bo s svojo napeto zgodbo, polno negotovosti, zasvojil in razkril, da v na videz popolni družini ni nič tako, kot se zdi. Neki večer pride Mia Dennett v lokal na zmenek s svojim fantom, s katerim nista v resni zvezi. Potem ko se ta ne prikaže, Mia precej nepremišljeno odide s skrivnostnim neznancem. Sprva se zdi Colin Thatcher precej varen za afero za eno noč, izkaže pa se, da je to, da je šla k njemu domov, največja napaka v njenem življenju. Colin se odloči, da svoje žrtve ne bo predal v roke naročniku ugrabitve, pač pa jo odpelje v kočjo sredi ničesar. Medtem Mijina mama Eve in inšpektor Gabe Hoffman bijeta bitko s časom in jo neutrudno iščeta. Vendar prav nihče ne pričakuje čustvenih zapletov, ki bodo sesuli svet te družine do temeljev.

MALIN PERSSON GIOLITO

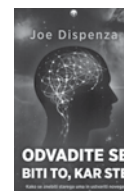
Živi pesek

Brutalno iskrena pripoved o sodobnih najstnikih, ki še dolgo ostane v spominu! Gimnazijo v najprestižnejši stockholmski četrti pretrese množično streljanje. Devet mesecev zatem se začne sodni proces proti osemnajstletni Maji, obtoženi pokola, v katerem sta umrla tudi njen fant Sebastian in najboljša prijateljica Amanda. Toda kaj se je v resnici zgodilo? Se je po naključju znašla v središču tragedije ali je hladnokrvna morilka? Med sojenjem se Maja v mislih vrne v mesece pred pokolom in k prelomnici v svojem življenju – ko se zaljubi v Sebastiana, ki je karizmatičen, a težaven. Medtem ko se njun odnos krepi, Maja počasi izgublja stik s starši in prijatelji, ki ne slišijo njenih tihih klicev na pomoč.

JOE DISPENZA

Odvadite se biti to, kar ste

Kako se znebiti starega uma in ustvariti novega. Avtor knjige je kiropraktik, vodi kliniko za integralno zdravljenje, deluje pa tudi kot predavatelj na področjih nevroznanosti, delovanja možganov, biologije in možganske kemije. Ima čast, da lahko sodeluje pri prebojnih raziskavah – ne samo da preučuje našta področja, ampak tudi opazuje učinke omenjene nove znanosti na običajne ljudi. To je trenutek, v katerem možnosti nove znanosti postanejo resničnost. Tako je bil priča nekaterim osupljivim spremembam na področju zdravja posameznikov in kakovosti njihovih življenj, ko resnično spremenijo svoj um. V zadnjih nekaj letih je imel priložnost pogovoriti se s številnimi ljudmi, ki so odpravili težke zdravstvene tegobe, ki so veljale bodisi za neozdravljive ali trajne. Tradicionalna medicina je te ozdravitve označila za spontane remisije. Temeljito je preučil dogajanje v notranjosti teh posameznikov in postalo mu je jasno, da je pri ozdravitvah igral izjemno pomembno vlogo tudi um.

S tem tudi zaključujem tokratni izbor nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico. Čim lepše in prijetneje preživite čas, ki nas loči do počitnic in dopustov. Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjic!

Za delo v **Gostilni Mihelič** v Ribnici **iščemo:**

POMOČ V KUHINJI ž | m

POMOČ V STREŽBI ž | m

Od kandidatov pričakujemo:

- delovne izkušnje • smisel za timsko delo
- osebno urejenost

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas,
z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.

Prosimo, da pisne vloge z življenjepisom pošljete na e-naslov:
hbiro.doo@gmail.com ali **osebno** oddate v Gostilni Mihelič.

...

GOSTILNA MIHELIC • H-Biro d.o.o. • TRGOVINA – STORITVE – GOSTINSTVO
Škrabčev trg 22 • 1310 Ribnica • Slovenija • T: +386 (59) 15 39 85 • M: +386 (70) 36 33 23
E: hbiro.doo@gmail.com • FB: Gostilna Mihelič Ribnica

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

**Ugodni fiksni paketi NEO
in mobilni paketi NAJ**

DELOVNI ČAS:

PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h

SOB
8.30 h - 11.30 h

27. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev

Klub harmonikarjev Urška vas vabi na
27. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev,
ki bo v nedeljo, **4. avgusta 2019,**
ob 15. uri na letnem vrtu gostilne Urška
v Zamostcu pri Sodražici.

Tekmovanje bo potekalo v štirih kategorijah. Sledil bo
izbor naj harmonikarja Urške 2019 in suhorobarskega
prvaka 2019. Letos bomo imeli tudi predtekmovanje
za zlato harmoniko Ljubecne. Nagrade bodo izdelki
rezbarja Draga Koširja.

Prijave sprejemamo do tekmovanja na
tel. št. 041 591 133 oz. (01) 836 61 28.

Tekmovanju bo sledilo druženje s harmonikarji.
Vabljeni vsi ljubitelji harmonike in dobre volje.
Klub harmonikarjev Urška

PEDICARE
MEDICINSKA NEGA NOG

📍 PE PEDICARE, Tina Jordan s.p.
Ob železnici 4a, 1310 Ribnica

☎ 031 759 100

✉ info@pedicare.si

🌐 www.pedicare.si

Zakorakali smo v vroče
poletje. Ste poskrbeli, da so
vaša stopala zdrava in
urejena?
Naročite se še danes na
zeleno storitev in vstopite v
poletni dan z lahkotnim
korakom.

🌐 www.maksi-servis.si

☎ 070 718 718

**maksi
SERVIS**

Vaša varnost - naša prioriteta

- PROTIVLOMNA VRATA
- OKNA
- ALU VRATA
- PVC VRATA
- NOTRANJA VRATA

✔ Hlra dobava
in montaža

✔ Protihrupna
okna & vrata

✔ Toplotna &
zvočna izolacija

Z VIZITKO 10% POPUST!

PSOGLAVSKI DNEVI 28.6.-30.6.2019 SODRAŽICA

www.id.sodrazica.si, oblikovanje: B. Hiti, foto: L. Rozina

fibran | **FRAGMAT**

Si želiš aktivno preživeti poletne počitnice in pridobiti nova izkustva? Pridi na:

Drugačnen počitniški tabor

22. 7. - 26. 7.

5. 8. - 9. 8.

Ob pokroviteljstvu je cena za otroke iz občine Sodražica sofinancirana

**6 - 15
LET**

**od 8h
do 16h**

**Število
mest je
omejeno**

Prijave in informacije na
031-763-668 (Ajda), ali
FB: Na drugačni poti ali
zavod.nadrugacnipoti@gmail.com

